

iZ
VĒLIES

SAVS ZĪMOLS
NO IDEJAS LĪDZ REZULTĀTAM

NĀKOTNES
BIROJS -
NEKURIENES
VIDŪ

KĀ ĢŪT
PANĀKUMUS
LATVIJĀ?
PAVISAM REĀLI
& PRAKTISKI

CEĻOJUMS,
KĀS MAINA
DZĪVI

VIENS
CILVĒKS IR
MEDIJS

GRUPA
CARNIVAL
YOUTH

PIRMS JAUNĀ STARTA

IDEJU pavasaris

KONKURSS 9.-12.KLAŠU SKOLĒNIEM

VAIRĀK INFORMĀCIJA:

www.registration.lv/ideju_pavasaris

 Imanta Ziedoņa muzejs

ORGANIZĒ:



ATBALSTA:



Pa kuru ceļu iet?

Pavisam nejauši šāgada pirmajam numuram caurvijas žurnāla centrālā tēma – IZVĒLE. Grupas *Carnival Youth* puīši atklāj, ka viņiem nācās apzināti izvēlēties mūziku kā savas dzīves prioritāti, saprotot, ka dzelzs jākaļ, kamēr tā karsta. Vairāku biznesa un panākumu grāmatu autors Kārlis Ozols atklāj, ka vispirms tā ir paša cilvēka izvēle – būt vai nebūt veiksmīgam. Darīt vai nedarīt? Ticēt vai tomēr ieņemt ērto skeptiķa lomu?

Arī aizraujošā un vienlaikus neaizmirstamā svētceļojuma apraksta autors Artūrs Jenots pirms gada bija nopietnas izvēles priekšā, izsverot, uz kuru valsti doties savā gada nozīmīgākajā ceļojumā. Rezultātā viņa izvēle bija drosmīga, netipiska un, kā vēlāk izrādījās, – arī ļoti liktenīga. Tagad, kad skaistais ceļojums palicis tikai atmiņās un krāšņajās fotogrāfijās, Artūrs saprot, ka piedzīvotais mainījies arī viņa skatu uz pasauli, līdz ar to arī nākotnes izvēles tagad būs jau pavisam citas.

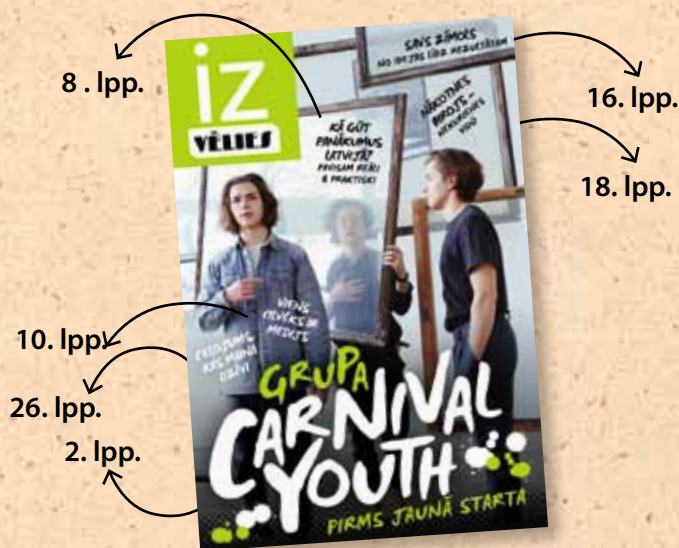
Savukārt talantīgās un radošās meitenes, kuras radījušas zīmolu *WANDER*, uzskata, ka viena no būtiskākajām izvēlēm, uzsākot ceļu uz savu sapņu īstenošanu, ir lēmums nebaidīties. Starp citu, arī tāda var būt izvēle – pateikt STOP savām bailēm no neizdošanās un kritikas par labu kādai skaistai idejai.

Visbeidzot mediju nometnes *Young Media Sharks* pasniedzēji atklāj kādu vienojošu, it kā vienkāršu, bet ļoti iedarbīgu metodi – ikreiz, kad uznāk šaubas par kādu nākotnes izvēli, ieklausies sevī. Varbūt tavš lēmums kādam šķitīs pārdošs, neprātīgs vai pat nelōģisks, tomēr, ja būsi izdarījis izvēli saskaņā ar savu sirdsbalsi, ceļš noteikti pavērsies. Un labākais visā šai stāstā ir tas, ka tas būs tikai un vienīgi tavš ceļš.



Ilona Bičevska,
Avantis radošā direktore,
žurnāla *Izvēlies* galvenā producete

FOTO: ALISE PODNIECE



IEŅĀC *izvelies.eu*

Aktīviem jauniešiem radīta interneta vietne, kur atrast aktuālāko informāciju par studiju un darba iespējām, dažādiem talantu konkursiem un interesantiem pasākumiem.

Informācija pieejama latviešu un krievu valodā.



Atrodi mūs arī FB lapā!

REDAKCIJA

Pie žurnāla *Izvēlies* strādāja:
Galvenā producete: **Ilona Bičevska**
Galvenā māksliniece: **Gundega Ozoliņa**
Literārā redaktore: **Vija Stepiņa**
Radošā konsultante: **Gundega Bičevska**
Koordinatorē: **Marija Rācene**
Vāka foto: **Natalija Golubova**
Vāka stils: **Natālija Jodo**

Žurnālisti: **Artūrs Jenots, Ketija Ringa-Karahona, Madara Kolneja, Jānis Krūmiņš, Kārlis Ozols, Marija Rācene, Betija Elizabete Viksniņa.**

Žurnāla izdevējs Avantis sadarbibā ar jauniešu kustību *Young Media Sharks*.

Savas atsauksmes par žurnālu sūti uz e-pastu: info@avantis.lv.

Finansiāli atbalsta:



Federālā Ārlietu ministrija



RĪGAS DOMES
IZGLĪTĪBAS, KULTŪRAS
UN SPORTA DEPARTAMENTS

Grupa **CARNIVAL YOUTH** aizgājušo gadu pamatoti var saukt par ļoti veiksmīgu. Viņi saņēma *European Border Breakers Award* balvu par panākumiem ārvalstīs un pavisam drīz pēc tam, pavasarī, klajā laida savu otro studijas albumu *Propeller*. Pēc viesošanās koncertos un festivālos Eiropā un ārpus tās gada nogalē grupa koncertēja visā Latvijā, tādējādi noslēdzot sava jaunā albuma koncertturneju.

KARNEVĀLS CITĀDS

Puiši ir uz viļņa!
Un sarunas laikā saprotu, kas ir viņu panākumu pamatā - fortūnas un talānta draudzībai kā gais ir vajadzīgs vieglums.

TEKSTS: MADARA KOLNEJA

Intervijas laikā puišiem bieži pārjautāju: «Jūs nopietni?» Gan tad, kad Edgars stāsta leģendu par grupas nosaukuma rašanos (viņam to kādā alā pačukstējis no pudeles iznācis džins), gan tad,

kad Emīls grupas menedžmenta komandu raksturo ar divciparu skaitli. Un nopietnu seju, acīs skatoties! Pēc laika gan viņu slēptos smīnus atpazīnu, bet tas dzīvīgais, asprātīgais un sirsnīgais humors man ātri vien lika saprast, ka jaunie mūziķi, lai gan ļoti talantīgi, nav zvaigžņu slimības skarti. Arī Emīla stāsts par to, kā pēc viņi ir karnevāla puiši, to apstiprina. «Jau viduslaikos karnevāls bija vieta, kur sabrūk hierarhijas, kur princeses varēja satusēt ar zemniekiem. Un svinēt dzīvi. Svinēt visi kā līdzvērtīgi.»

Šo tikšanos kārtojām trīs nedēļas. Ar ko tieši tagad esat tik aizņemti?

Edgars: Mums novembrī bija Latvijas turneja ar septiņiem koncertiem. Pēc 26. novembra Rīgas koncerta devāmies uz radošo nometni.

Emīls: Nu, no sākuma uz Beļģiju aizbraucām (*smejas*).

Edgars: Jā, Beļģijā vēl bija divi koncerti. Un, ja turneja skaitās no diviem koncertiem, tad tiešām – pirms radošās nometnes bijām turnejā Beļģijā. Bet tad gan braucām uz laukiem.

Emīls: Tāpēc ir forši, ka menedžments sakārto loģistikas pusi. Prāts lēnām dzēš visu, kas bijis

vakar un aizvakar, lai būtu šodien un skatītos uz rītdienu.

Jums aiz muguras ir liela komanda, tiesa? Par «krustmāti» Gunu Zučiku zina teju visi, bet viņa noteikti nav vienīgā.

Edgars: Kādreiz bijām tikai mēs četri un menedžere Guna Zučika, bet tagad Guna ar Līvu kopā ir



nodibinājušas savu menedžmenta firmu *Every Little Thing*, un viņām ir pievienojies arī grupas turnejas menedžeris Henriks.

Emīls: Henriks ir mūsu bijušais klasesbiedrs. Un vēl ir skaņotājs Pēteris. Tad nu sanāk, ka esam astoņi.

Par radošo nometni. Tas ir laiks pēc turnejām, kur ģenerējas jaunas, svaigas idejas?

Emīls: Šis bija ilgākais periods grupas vēsturē, kad mēs nebijām atraduši laiku radīt kaut ko jaunu. Šādās nometnēs daudz runājam, apmaināmies idejām

par to, kā gribētu, lai dziesmas skan, un arī vienkārši spēlējam, skatāmies, kas nāk ārā. Cenšamies atslēgties no ārpasaulas.

Edgars: Jā, gadu vai pat vairāk mums šāda nometne bija izpalikusi.

Vai vienmēr pēc plāna un pasūtījuma var radīt ko jaunu?

Edgars: Tik ilgi nebijām tikušies, ka visiem bija

sakrājušas kādas «skices».

Emīls: Nav jau tāda pasūtītāja, kurš pasaka, kad kam ir jābūt gatavam. Mums pašiem prasās radīt jaunu mūziku, lai ir interesantāk. Turnejās, kad katru dienu jāspēlē, – jo lielāks raibums un vairāk dziesmu, jo foršāk.

Jums visiem ir 21 gads, Aleksim 22. Puiši, es nevaru nepajautāt – vai šo visu savienojat ar augstskolu?

Emīls: Mēs pirms pāris gadiem pabeidzām vidusskolu un bijām nezināmā priekšā.

Edgars: Mēs jau bijām izdevuši savu pirmo albumu, sākām *tūrēt*, un intereses pēc es izdomāju iestāties augstskolā. Un, lai gan Latvijā īsti nav programmas, kas mani interesētu, man draugs ieteica ģeogrāfus, tā nu es iestājos Latvijas Universitātē. Arī Aleksis nākamajā dienā iestājās ģeogrāfos. Nu, divas nedēļas vai mēnesi mēs uz lekcijām gājām aktīvi. Tad sekoja trīs nedēļu gara turneja, tad bija pirmā Latvijas turneja, un pakāpeniski mēs to skolu kaut kā atstājām.

Emīls: Viss vēl ir priekšā, gan jau būs kāds brīvais brīdis, kurā paspēsīm aiziet uz skolu. Bet pagaidām ikdienu šķiet gana interesanta un izglītojoša.

Ko vecāki par to saka?

Emīls: Nu, neko (*smejas*). Kamēr tas motors ruc, mums ir jāriskē! Viņi ir par to, lai mēs darītu to, kas mums patīk, būtu laimīgi un nesēdētu uz vietas. **Edgars:** Mēs jau arī gribētu izglītību, tik vēl nav sanācis. Bet, zini, tagad arī mainās laiks augstskolu svarīguma ziņā. Mums kādi 80% draugu ar pirmo skolas izvēli aizšāva garām. Izstājās no skolas, tagad kaut kur strādā, vēl nav saņēmušies iet tālāk.

Emīls: Bet mums ir ļoti paveicies, jo zinām, kas mums patīk! Ir tik daudz vienaudžu, kas to nezina. Un tad nekas cits neatliek, kā šaut un riskēt.

Kāda vispār ir tā dzīve no turnejas uz turneju?

Edgars: Es reiz runāju ar mūziķi *Shipsea*, un viņš teica, ka mums no Latvijas kā grupai vienīgajiem ir tāda pieredze būt turnejā vidēji trīs nedēļas. Tā ir ļoti liela braukāšana, katru dienu no trim līdz piecām stundām. Citreiz pat



Edgars, Roberts un Emīls jauna grupas starta priekšnojautās.

deviņas un divdesmit stundas. Mums ir bijusi arī turneja cauri desmit valstīm ar kādiem 25 koncertiem mēnesī un ļoti lieliem pārbraucieniem.

Emīls: Ir tā, ka turneja sākas jau ar plānošanu labu laiku pirms kāpšanas busiņā. Pirmie turnejas koncerti tiek piereservēti jau gadu vai pusgadu pirms tās sākuma. Loģistika ir diezgan sarežģīta, bet mūsu menedžmenta komanda sarunā koncertus tā, lai starp tiem ir iespējams aizbraukt no vienas koncertvietas uz citu.

Edgars: Katru dienu līdzīgas darbības, viens un tas pats. No rīta pieceļamies, paēdam brokastis, braucam konkrētās stundas, tad *uzkrāmējamies* uz skatuves, uztaisām skaņas pārbaudi, tad seko vakariņas, tad nospēlējam koncertu, tad visu krāmējam busiņā, braucam uz viesnīcu vai hosteli, un atkal viss no gala.

Mums ir ļoti paveicies, jo zinām, kas mums patīk! Ir tik daudz vienaudžu, kas to nezina.

Vai jau zināt, kur dodaties gada sākumā?

Emīls: Jā, par koncertiem mēs uzzinām jau laikus. Janvārī, piemēram, pirmo reizi brauksim uz Skandināviju.

Edgars: Mēs brauksim arī uz Poliju, Slovākiju un Čehiju, to es zinu. Tur esam bijuši. Un martā mēs braucam uz Ameriku! Tas ir svarīgs *check point*. **Marta brauciens jums nebūs pirmais brauciens uz Ameriku. Pērn septembrī bijāt Ņujorkā. Kādi iespaidi par**

Ameriku – visu sapņu zemi?

Emīls: Man ar Edzi tikko bija palicis 21 gads, varējām droši tikt visos klubos un bāros. Vienā arī satikām aktieri Bilu Mureju (*Bill Murray*), kuram nu ir mūsu plate, – ideāli!

Edgars: Vietējie mums teica, ka Ņujorka neskaitās Amerika, tāpēc kopējo ASV garšu tā līdz galam nesajutām. Tur visi ir baigie sportisti, ēd veselīgi, visur nopērkami organiskie un bioloģiskie produkti. Mēs speciāli aizgājām

iečekoties uz *McDonald's* (*puiši smejas*). Ņujorkā ir veselīgi cilvēki un ļoti lielas mājas!

Emīls: Neliels kultūršoks. Lielas mājas, lielas ielas, dzeltenie taksiši. Forša gaisotne – radoša, dzīvelīga un iedvesmojoša.

Edgars: Un tomēr divaini, jo visi runāja tādā angļu valodā, kādā tu saproti un arī runā. Ne kā Anglijā vai Skotijā – vispār nereāli sarunāties. Un vēl ir sajūta, ka te jau esi bijis, jo pazīsti konkrētas Ņujorkas vietas no filmām.

Kopā pavadāt ļoti daudz laika. Kā spējat cits citam neapnik?

Emīls: Jā, tā ir laba skola, kā sadzīvot ar cilvēkiem, tik intensīvi esot kopā visu laiku. Pirmajā turnejā bija diezgan grūti, mēs bijām pārguruši. Nogurdina gan braukāšana, gan spriedze, kas aug, tad kaitina pat mazas lietas. Tā ir tāda ego spēle. Jāiemācās to visu atlaist.



Grupa *Carnival Youth* pilnā sastāvā. Puiši, kā vienmēr, ir gatavi tikties arvien augstāk un augstāk.

FOTO: LIENE PĒTERSONE

Meitenes ļoti interesēs – jums ir laiks attiecībām?

Edgars: Ļoti labi, paldies par šo jautājumu. Tātad, meitenes, mēs visi esam laimīgi precējušies (*visi smejas*).

Emīls: Saviem mīļajiem cenšamies pievērst tik daudz uzmanības, cik varam, bet noteikti tas ir par maz.

Tātad esat aizņemti?

Edgars: Zini, kā bija ar *The Beatles*? Džonam Lennam, kad viņš apprecējās ar savu pirmo sievu Sintiju, menedžments ļoti ilgi neļāva to nevienam teikt.

Skaidrs. Fanu dēļ šis jautājums paliek atklāts. Vai par jums korekti būtu teikt, ka mūzika jums ir asinīs?

Emīls: Nav ne jausmas. Kad mēs sākam ar mūziku nodarboties, tajā vecumā tu neanalizē mūziku. Ir jautri, un tu vienkārši «mauc».

Edgars: Mēs ar brāļi gājām mūzikas skolā, tad papildus privāttundās ņēmām – es mācījos spēlēt ģitāru, Emīls bungas. Bet nopietni mūziku mēs neuztvērām līdz brīdim, kad mums bija grupa.

Un kā ir ar lomām grupā? Vai dalāt, kurš raksta mūziku, kurš melodijas?

Edgars: Nē, mēs tā nedarām. Parasti kādam ir pirmā ideja, bet mūziku rakstām visi kopā. Struktūrējam, pārdomājam visu kopā.

Emīls: Tas ir baigais kompromiss – atrast to vidusceļu, lai patiktu visiem. Visi satiekamies, un...

Edgars: Strīdamies (*puiši smejas*)!

Emīls: Daudz diskutējam. Ļoti svarīgi tādos brīžos ir mācēt labi argumentēt un zināt, kāpēc tieši tas un tā ir jāspēlē.

Edgars: Un to mums ir iemācījis mūsu producents. Ja mēs savu ideju pamatot nevaram un ierakstu studijā čalis domā – jā, tā partija nav pārāk laba – un pārlicina, ka tas neder, tad tās partijas spēlētājs pieņem: labi, es izdomāšu ko citu.

Jūsu darbošanās pieci gadi bijuši ļoti veiksmīgi. Tikai uz augšu! Un tomēr – vai varat izcelt kādu īpašu tikšanos, balvu, koncertu, kas, jūsuprāt, to jūsu veiksmi nodrošināja?

Emīls: Jau pieci? Vāu! Nujā, 2011. gada rudenī satikāmies ar Robertu, un 2012. gada aprīlī jau ar Aleksi mums bija pirmais koncerts.

Edgars: Patiesībā vairākas lietas notika īstajā laikā un vietā. Mums pašā sākumā menedžmenta nebija. Kad izdevām singlu *Never Have Enough*, kāds džeks no Dānijas mums uzrakstīja, ka šo dziesmu varētu izmantot *Carlsberg* alus reklāmai. Tad mēs sapratām, ka mums vajadzīgs kāds, kas kaut ko saprot. Tā bija Guna, kas arī vadīja šīs pārrunas. Tam sekoja grupas *Instrumenti* iesildīšana koncertzālē *Palladium*. Un

turpat mēs satikām Gati Zaķi, nu jau mūsu producentu. Tad nākamais lielais pakāpiens bija iespēja spēlēt uz *Nordea* skatuves *Positivus* festivālā. Ir bijuši daudzi svarīgi pakāpieni. Un viens no pēdējiem ir *EBBA* balva, kas mums pašiem bija pārsteigums. Emīls: Arī visas pirmās reizes, koncertējot ārē, bija foršas pieredzes, kas noteikti bruģēja ceļu uz nākamajiem panākumiem.

Roberts: Vēl gribētu pieminēt koncertus Kamdentauņas klubā *KOKO* Londoņā. Vienu reizi mēs tur uzstājāmies kā iesildītāji, taču pirms pusgada bijām kā galvenie mākslinieki *NME Club Nights* ietvaros, kas ir ļoti *big deal* visām jaunajām grupām, it sevišķi čāļiem no Austrumeiropas, kas tikai palēnām un skudru soliņiem integrējas milzīgajā Rietumeiropas mūzikas pūznī.

Minējāt EBBA balvu. To pasniedz par sasniegumiem ārpus savas valsts. Kā tik daudz fanu ieguvāt ārpus Latvijas?

Edgars: Par *EBBA* balvu. Tas algoritms ir tāds, ka to piešķir par veiksmīgu

66
Patiesībā Latvijā jaunajiem mūziķiem nav nemaz tik grūti izsisties. Nu, nav mūsu te tik daudz.

debijas albuma izvešanu ārpus savas valsts, par radio *air play* un koncertiem – tur viss kopā summējās. Bet mūsu vislielākais pārsteigums bija skatītāju simpātiju balva *People's Choice*, ko ieguvām mēs. Tas bija šoks! Jo tur bija lielas grupas kā *Years & Years*, vācu producents Robins Šulcs (*Robin Schulz*), kam *Youtube* ir 200 miljoni skatījumu.

Emīls: Jā, arī sociālie mediji mūsdienās ir ļoti svarīgi, uzrunāt publiku caur sociāliem tīkliem.

Edgars: Tāpat vietas, kur tu spēlē, tas, cik prestiži ir klubi, arī nodrošina publiku, savus potenciālos fanus.

Emīls: Mēs mēģinām ar faniem jokot, visus bučojam (*smejas*).

Vai esat pirmie no Latvijas, kas saņēmuši EBBA balvu?

Edgars: Mēs esam pirmie no Latvijas, kas vispār piedalījušies! Baltijā balvu dabūjuši vēl tikai igauņi *Ewert and The Two Dragons*.

Emīls: Bet šis ir milzīgs menedžmenta nopelns! Mēs tur mazo pirkstiņu tikai pielikām.

Kā jūs kopumā vērtējat savas grupas veiksmi?

Emīls: Galvenais ir tas, ka esam labi draugi. Mums ir interesanti, vienmēr ir, par ko parunāt. Kopā pavadām laiku arī ārpus grupas darbiem. Un nu jau

turnejās esam seši, sarunu loks paplašinās.

Edgars: Es patiesībā domāju, ka Latvijā jaunajiem mūziķiem nav nemaz tik grūti izsisties. Nu, nav mūsu tik daudz te, Latvijā. Ja tu aizsūti kaut vai uz radio savu dziesmu un tā būs laba, to spēlēs vēl un vēl.

Vai jums ir svarīgs Edgara un Emīla tēta profesionālais viedoklis, ko viņš par jūsu darbību domā?

Emīls: Viņš vienmēr ir teicis, lai ejam savu ceļu un to, ka mēs noteikti pieņemsim pareizos lēmumus.

Edgars: Un mēs arī pārstāvam dažādus mūzikas žānrus. Nevar jau salīdzināt.

Emīls: Bet tik un tā ir forši dzirdēt viedokli un arī labu kritiku.

Vai jums kā grupai ir mērķis? Kurp dodaties?

Emīls: Mēs kāpjām pamazām, bet galvenais ir neapstāties.

Edgars: Bet ir tādi tīri personīgi mērķi, kur grupa var palīdzēt. Piemēram, gribam Polijā uzspēlēt festivālā *Open Air*, jo tur spēlēs grupa *Radiohead*. Lai redzētu viņus. Nav jābrauc pašiem un par biļeti jāmaksā (*visi smejas*).

Emīls: Sapnis ir apceļot pasauli, darot to, ko mīlam, taisīt foršu mūziku un neuztraukties par to, ko nevajag uztvert nopietni.

Roberts: Mūzikā viena no aizraujošajām lietām ir tāda, ka visu tās pasauli var turpināt apgūt visu dzīvi un lēnām izkopt gan tehnisko, gan stilistisko pusī. Jo vairāk to darām, jo vairāk saprotam, ka ir tik daudz vēl, ko apgūt un izpētīt. Galvenais ir mēģināt un eksperimentēt, kā jau visās radošajās jomās. Tas tik viegli neieved rutīnā.

Edgars: Ir jāiemācās neuztvert visu pārlietu nopietni, jo tu jau zini, ka viņam tas kašķis ir tā paša iemesla dēļ, kāpēc tas ir man.

Zinu, ka profesionāliem sportistiem blakus lielajam un svarīgajam sportam ir vēl kāds sporta veids, lai nesajuktu prātā. Kas jūs vēl aizrauj paralēli mūzikai?

Emīls: Mūzika patiesībā ir

ļoti daudzpusīga. Tu vari sastrādāties ar videoklipa veidotājiem, albumu dizaina veidotājiem un māksliniekiem, arī ar kvantu fiziķi Vjačeslavu Kaščejevu esam sadarbojušies. Mūzika ir daudzsfēraina, grūti tajā nogurt.

Edgars: Mums katram ir kādas lietas. Mums ar Emīlu tas ir sports – skeitotam un snovojam.

Roberts: Es savukārt kādus astoņus gadus nodarbojos ar golfu. *Ozo golfa klubs* atradās diezgan tuvu mājām, un agrāk tur bija ļoti veiksmīgi sponsorēta jauno spēlētāju iesaistīšana šajā sporta veidā. Pamēģināju, un uzreiz iepatikās. Diezgan ātri aizspēlējos līdz Latvijas junioru izlases sastāvam, kas deva dažādas priekšrocības, arī paceļot pa sacensībām dažādās

ārvalstīs. Golfa laukumā pavadīju sešas dienas nedēļā. Forši – svaigs gaiss, skaista daba, smieklīgi draugi. Un, ticiet vai ne, bet arī adrenalīns – brīdī, kad tā lieta sāk sanākt! Tas, ka golfs ir opišu sports, ir ļoti nepareizs priekšstats. Taču tagad, kad mūzika uzņēmusi tik lielus apgriezienus, uzspēlēt sanāk ļoti reti. Sevi izklaidēju un izglītoju ar filmām, seriāliem, dažādiem rokdarbiem un grāmatām.

Varbūt galvu izvēdināt palīdz citi cilvēki? Starp citu! Gatavojoties intervijai, gūglē ierakstīju «Emīls Ka...» Kā jums šķiet, kas man izleca?

Edgars: Snovborda video? **Nē, «Emīls Kaupers draudzene»!**

Emīls: Nopietni?! Vāu... (*smejas*).

VEIKSMES STRATĒGIJA Made in Latvia



KĀRLIS OZOLS



Kārlis Ozols ir grāmatu **Kā gūt panākumus Latvijā** un **Panākumi dzīvē un biznesā** autors, kā arī tulkošanas biroja *Linearis Translations* pārdošanas un mārketinga vadītājs. Savās grāmatās Kārlis ir apkopojis dažādu jomu Latvijas profesionāļu pieredzi, kas gūta ceļā uz sasniegumu virsotnēm.

Speciāli žurnālam *Izvēlies* Kārlis dalās ar vairākām vērtīgām atziņām, kas iekļautas viņa grāmatās.

Tiecies pēc materiālās labklājības!

Nereti Latvijā esmu saskāries ar uzskatu, ka nabadzība ir tikums, bet bagātība – kas slikts un ka to nemaz godīgā veidā nav iespējams iegūt. Intervējot un sastopot vairāk nekā 100 Latvijas uzņēmēju, esmu pārliecinājies, ka tās ir pilnības muļķības. Iegūt naudu un to vairot – tas ir forši, jo savs kapitāls sniedz brīvību, dod spēku un drošību. Kultūra un garīgās vērtības ir svarīgas, bet tikpat svarīga ir arī materiālā labklājība. Pats efektīvākais veids, kā tiekties pēc materiālās labklājības, ir strādāt pašam sev jeb nodarboties ar savu uzņēmējdarbību.

Uzņemies atbildību par sevi un savu dzīvi!

Jo vairāk komunicēju ar panākumiem bagātiem cilvēkiem, jo vairāk pārliecos, ka tie ir ļaudis, kuri nevis pasīvi gaida, kad kāds cits atrisinās problēmas viņu vietā, bet gan aktīvi rīkojas, lai ko mainītu. Gaušanās par nodokļu sistēmu, tirgus apstākļiem, konkurentu rīcību nav produktīva, jo neko faktiski nemaina. Uzņēmējs ir cilvēks, kurš zina, ka viņam nekas nepienākas un viss būs jānopelna pašam – tieši ar šādu attieksmi ir iespējami vislielākie profesionālie panākumi. Ja paļaujamies uz kādu citu/apstākļiem/valsti, tad ļaujām ārējām norisēm kontrolēt savu dzīvi.

Spēt atgūties pēc neveiksmēm

Lai arī kā izskatītos no malas, patiesībā sava uzņēmējdarbība ir stāsts par riska uzņemšanos. Tas var novest pie veiksmīga iznākuma vai arī pie ne tik laba. Cilvēka patiesais spēks parādās tieši tad, kad tiek piedzīvota neveiksme, jo tad izšķiras, vai cilvēks būs gana neatlaidīgs, lai atkal celtos un turpinātu iesākto. Atļaušos apgalvot, ka visi cilvēki, kas saviem spēkiem ir daudz sasnieguši, ir tie, kuri ir spējuši piecelties pēc smagām neveiksmēm. Patiesībā jau tieši neveiksmes mūs tuvina rezultātam, tās ir tikai dabīga darbības sastāvdaļa, bez kuras nevienam neiztik.



Getto Games vadītājs Raimonds Elbakjans, izdevēja Santa Svaža un grāmatu autors Kārlis Ozols.



Kārlis kopā ar uzņēmēju Lotti Tisenkopfu-Iltneri un mūziķi Gacho.

Dzīve un mērķi

Vienmēr esmu apbrīnojis cilvēkus, kuri jau agrā jaunībā ir zinājuši savus profesionālos mērķus – ko studēt, par ko strādāt utt. Jā, tādi cilvēki tiešām ir, tomēr man liekas, ka visai maz. Nevajadzētu uztraukties, ja tāds/a neesi. Es pats savas vēlmes sapratu ap gadiem 30, kad jau biju paspējis pietiekami daudz ko sasniegt un piedzīvot. Te gan ir būtiski – ja vēlies atrast atbildi, tad tā ir jāmeklē. Ja vēlies uzzināt, kas tev padodas un aizrauj, tad sāc ko darīt. Dari un ieklausies sevī – vai tā ir istā lieta. Turpini meklēt, un redzēsi, ka vienā brīdī būsi to atradis. Kā teica uzņēmējs Aigars Ruņģis: «Kā uzkāpt Everestā? Maziem soliņiem.»

Nevienam nav vajadzīgs otrs Raimonds Pavls!

Šo atziņu man pateica mūziķis GACHO, kad viņam jautāju, kā gūt panākumus mūzikā. GACHO stāstīja par savu karjeru – ka sākumā centies būt tāds, kādi bija citi. Viss mainījās brīdī, kad viņš izlēma nevienam nelīdzināties, bet gan būt pats. Un originalitāti cilvēki pamanīja un novērtēja. Šo atziņu patiesībā var attiecināt uz jebkuru dzīves jomu – ja centīsies sekot kādiem priekšrakstiem vai akli atdarināt paraugus, iegūsim samākslotību un uzspēlētību. Panākumi, kas dara laimīgu, sākas tad, kad esi tu pats un dari to, kas tev patīk un padodas.

Kad sākt? Tagad!

Ja domā par savas uzņēmējdarbības radīšanu, tikai nevari saprast, kad to darīt, tad pareizā atbilde ir – tagad. Nekad vēlāk to nebūs tik viegli izdarīt kā tagad. Ir cilvēki, kuriem mūždien nepieciešams sagatavoties, pagaidīt vēl kādu laiciņu – kad būs iekrāta lielāka pieredze, kad būs uzkrāts sākumkapitāls, kad būs mazāk bail utt. Visbiežāk tās ir atrunas, jo arī pēc pusgada, gada vai diviem bail būs tikpat daudz, pieredzi vienmēr var vēlēties lielāku, bet naudas trūkums lielai daļai nav šķērslis dibināt savus uzņēmumus. Šajā ziņā Latvijā zinu divus izcilus paraugus – jaunos uzņēmējus Kristiānu Lancmani un Elvisu Straupeniuku, kuri savus uzņēmumus nodibināja, vēl mācoties vidusskolā. Uz jautājumu, kā viņiem izdevās tos uzsākt jau tik ātri, saņēmu vienkāršu un loģisku atbildi: mums taču vēl isti nebija, ko zaudēt, un no mums jau isti neviens neko negaidīja. Kad sākt? Tieši šodien šeit un tagad.

Lai ko teiktu latviešu valodas skolotāji, bizness ir darbības vārds!

Kā manā otrajā grāmatā precīzi norāda IT jomas uzņēmējs Mikus Opelts, viņš ar katru gadu arvien vairāk pārliecinās, ka biznesa būtībā nav ideja, bet gan vadītāja un komandas rīcība. Var jau katru nakti un brīvdienās domāt par ideju un par to, kā būtu labāk, bet no domāšanas jau nekas nemainīsies. Viss mainās tajā brīdī, kad sāc rīkoties. Ideja ir potenciāls, bizness ir darīšana. Var būt ļoti slikta ideja, bet, ja tās autors katru dienu ko darīs, lai to īstenotu, agri vai vēlū viņam izdosies. Turpretim, ja ideja ir tikai galvā un neseko rīcība, nekas neiznāks.

Dzīvē viss ir līdzsvarā

Ja vēlies gūt izcilus profesionālos panākumus, tad esi gatavs, ka no kaut kā šā mērķa labad arī nāksies atteikties. Vai tā būtu ģimene, veselība, draugi vai privātums – vienmēr kāds cietīs. Manuprāt, ir svarīgi to saprast jau pašā sākumā un būt uz to gatavam. Tas gan nenozīmē, ka tā būs visu mūžu. Kā man intervijā atzina viena no grāmatā iekļautajām uzņēmējām: «Zini, Kārlī, mēs, uzņēmēji, patiesībā esam slinki cilvēki. Jā, tagad es strādāju daudz, pat ļoti daudz, toties zinu, ka pēc gadiem 10 vai 15 varēšu vienkārši baudīt sava darba augļus, ceļojot pa pasauli un iekārtojot māju.»

KAS IR PASAULES SLAVENĀKIE BLOGERI?

Pasaules ietekmīgākie blogeri raksta grāmatas, pozē žurnālu vākiem un mēnesī pelna prāvas naudas summas.

TEKSTS: JĀNIS KRŪMIŅŠ

Sets Godins

Populārais un ietekmīgais biznesa blogeris no ASV, mārketinga guru un mūsdienu tehnoloģiju aprakstītājs, galvenokārt pazīstams kā dižpārdokļu autors.

Ari Latvijā iznākušas vairākas viņa grāmatas, piemēram, *Veiksmes stratēģija: Kā neatlaidīgi tiekties uz savu mērķi* un *Violetā gov: kā veicināt savu zīmola, produktu un pakalpojumu*



atpazīstamību. Viņa blogu *sethgodin.typepad.com* devē

par vienu no pasaulē lasītākajiem, bet grāmatu *Violetā gov* 2009. gadā atzina par vienu no 100 visu laiku izcilākajām biznesa grāmatām. Izrādās, mārketinga pasaulē līdz šim nebija neviena, kas pamatoti un atraktīvi prata paskaidrot, kas ir tādām kompānijām kā *Starbucks* vai *Apple*, bet nav citām.



Kjāra Feraņi

Kjāra Feraņi

Blogere Kjāra Feraņi no *The Blonde Salad* ir 28 gadus veca Losandželosā dzīvojoša itāļu izcelsmes sieviete, kurai populārajā *Instagram* vietnē seko 5,6 miljoni ziņkārīgo, bet 1,2 miljoni komentē viņas radošo darbību *Facebook*. Viņas veidotā apavu līnija

spēja piesaistīt auditoriju ir galvenais nosacījums, lai varētu iekarot sociālo tīklu platformu.

Sets Godins



Džeiks Dobki



Edisons Tēns

izpelnījusies uzmanību vismaz pie 300 izplatītājiem, ļaujot pērn nopelnīt ap 10 miljoniem ASV dolāru. Šogad viņa

atvērusi savu veikalu Milānā un e-veikalu *theblondesalad.com*. Viņa ir arī globālā zīmola *Pantene* vēstniece un *Amazon Fashion* seja Eiropā. Vēl viņas daiļo seju skatījuši lasītāji uz 25 dažādu žurnālu vākiem, arī *Vogue España*. Savu interesi par modi un fotogrāfiju Kjāra mantojusi no mātes, un jau tiņa gados viņai izdevās kļūt populārai dažādās *online* komūnās, kurās viņa dāsni šēroja ar draugiem uzņemtos foto. 2009. gadā, kad blogi vēl nebija tik populāri, viņa kļuva neticami populāra, izveidojot blogu ar nosaukumu *theBlondeSalad.com*. Žurnāls *Forbes* viņu jau atzinis par vienu no mūsdienu ietekmīgākajām modes personībām.

Džeiks Dobki

Pirms kļūt par slavenu blogeri no *Gothamist.com*, Džeiks strādāja par



Braiens Loebigs

tam viņš nolēma pievērsties jaunumu lapas veidošanai par kultūru, mākslu, ēdienu, notikumiem un nu jau mēnesī viņš pamanās nopelnīt ap 100 000 ASV dolāru.

Pols Steins

Viņš ir britu politiskajā pasaulē ietekmīgs blogeris, kurš raksta ar *Guido Fawkes* pseidonīmu. Pola blogs *order-order.com* ir noformēts visnotaļ kičīgā stilā un tiek dēvēts par sprādzienbīstamu diskusiju vietni par dažādām ar britu parlamentu saistītām lietām – politiku, baumām un konspirācijas teorijām. 1967. gadā dzimušā blogera veikumu itin bieži ietekmīgi britu laikraksti dēvē par vienu vadošajiem politiskajiem blogiem, kas tika aizsākts 2004. gadā. Savulaik viņš strādājis gan kā sabiedrisko attiecību speciālists, gan brokeris,

bet vēlāk nodibinājis savu digitālo reklāmas aģentūru.

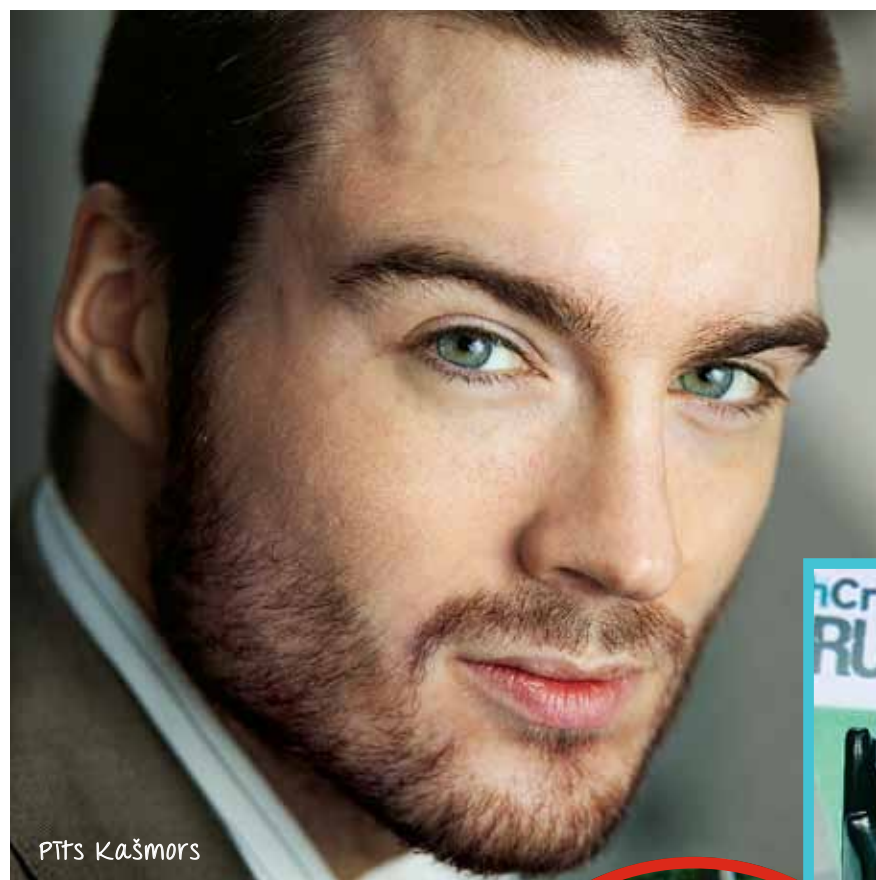
Edisons Tēns

Ja meklējat atsauksmes par jaunāko *iPhone* modeli, *Apple AirPods* austiņām vai citiem gadžetiem, bez kuriem jūsu dzīve nebūtu iedomājama, tad amerikāņu puīša blogs *slashgear.com* ir tieši tas, ko meklējat. Edisona blogs ir kļuvis tik populārs pasaulē, ka viņš mēnesī no klikšķiem (*internetā izplatīts reklāmas modelis, kurā reklāmas devējs izvietoj lapas reklāmas un maksā to īpašniekiem par to, ka lapas apmeklētājs uzklikšķinājis uz banera vai saites*) pelna līdz 80 000 ASV dolāru. Turklāt blogs *SlashGear* atzīts par vienu no labākajiem, kas radīts uz platformas *WordPress* bāzes.

Braiens Loebigs

Biznesa treneris no ASV austrumu krasta *TheInkBlog.net* blogā sniedz padomus maziem uzņēmumiem un individuāliem komersantiem par dažādiem biznesa rīkiem un jaunākajām tehnoloģijām, kas varētu atvieglot uzņēmēju sūro ikdienu. Braienam ir vairāk nekā 15 gadu pieredze darbā, kas saistīts ar kvalitātes uzlabošanu, personāla vadību un konsultēšanu. Viņa blogā īpašu popularitāti izpelnījusies nodaļa *How to*, kurā viņš apraksta dažādus noderīgus padomus saistītus ar biznesa vadīšanu interneta vidē, kas šodien kļūst ārkārtīgi populāra. Nav jau nevienam jāsaka – ja jūsu nav internetā, jūsu nav vispār.

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA



Pīts Kašmors

Pīts Kašmors

Mashable.com ir viens no dinamiskākajiem resursiem par tehnoloģijām, sociālajiem medijiem, izklaidi, dzīves stilu un visiem pārējiem jaukumiem, ko spēj sniegt dzīve. Pītu dēvē par vienu no jaunākajiem, vienu no bagātākajiem un vienu no skaistākajiem blogeriem, kurš mēnesī nopelna pat pusmiljonu ASV dolāru.

Maikls Arringtons

TechCrunch.com dibinātāju dēvē par Silīcija ielejas pravieti, jo viņa izveidotā lapa ik stundu apkopo visus planētas tehnoloģiju jaunumus.



Džina Trapani



Timotijs Saiks

Maiklu arī dēvē par planētas ietekmīgāko cilvēku jauno tehnoloģiju jomā. Lai gan, ja sekojat līdzī visiem jaunākajiem gadžetiem, jūs jau noteikti zināt, ka mēnesī Maikls pelna līdz 800 000 ASV dolāru. Lūk, ko nozīmē laikus radīt savu blogu.

Džina Trapani

Viņu dēvē par vienu no pasaulē populārākajām sievietēm blogerēm, jo dibinājusi Līfheiker.com. Tas ir blogs, kurā iespējams smelties visdažādākos padomus, kā padarīt vieglāku sūro un grūto ikdienu. Piemēram, motociklu īpašnieki var uzzināt,

66 Mūsdienās arī viens cilvēks spēj būt medijs, ja vien viņam ir ietekme kādā konkrētā nozarē.



Maikls Arringtons

kā viegli ieziemot savu dzelzs rumaku, kā padarīt sevi laimīgāku, darot vienu kreatīvu lietu dienā, kā arī visu par Pokemon Go Apple jaunākajam rokaspulkste-

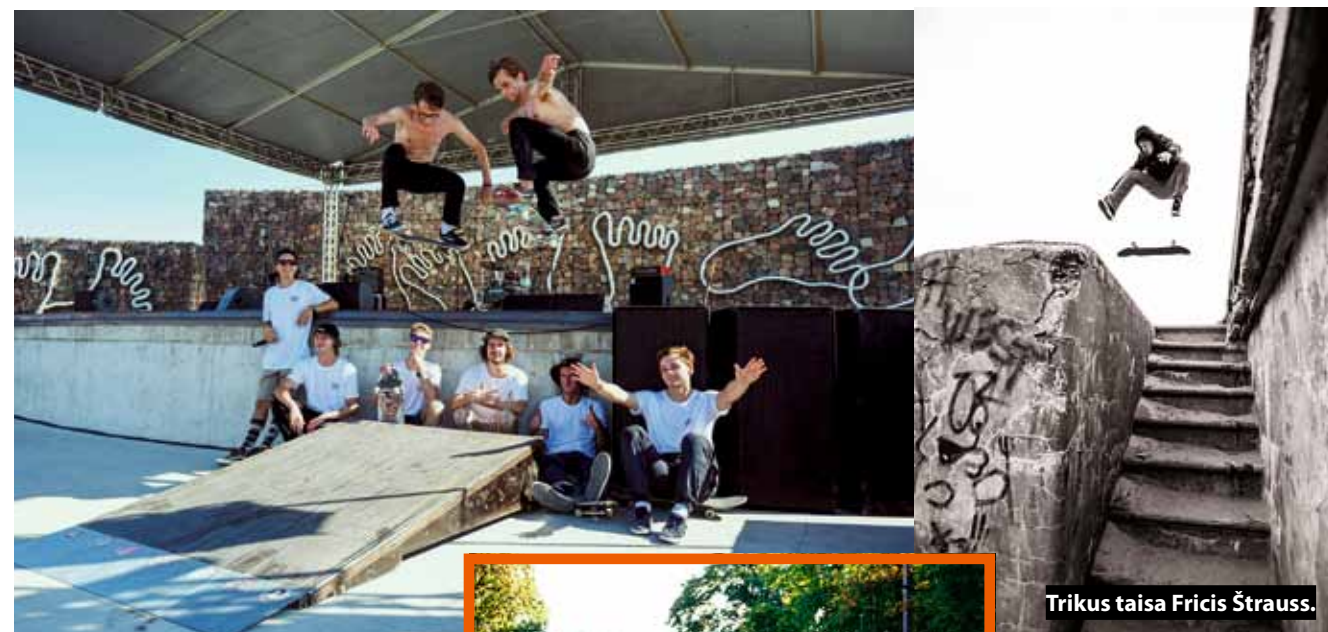


nim. Bez tā, ka Džina piedalās arī Gizmodo un Gawker Blog Empire, ar savu blogu Līfheiker mēnesī viņa nopelna ap 110 000 ASV dolāru.

Timotijs Saiks

Ja esat nolēmis ķerties pie nopietnas naudas pelnīšanas, iesakām apmeklēt Timotija Saiksa blogu timothyshykes.com. Varēsiet ne tikai pārliecināties, vai jums piemīt tādi ieradumi kā miljonāriem, bet uzzināt iedvesmojošus rakstus par biznesu, finansēm, akcijām un uzņēmējdarbību. Timotija teikto patiešām vērts ņemt vērā nopietni, jo, pateicoties dažādiem veiksmīgiem darījumiem fondu jomā, no kuriem mēnesī viņš nopelna ap diviem miljoniem ASV dolāru, ar savu blogu papildus viņš iegūst mēnesī līdz 180 000 dolāru.

SKEITBORDS – TĀ IR DZĪVE



Trikus taisa Fricis Štrauss.



TEKSTS: KETIJA RINGA-KARAHONA

Aizraujošs un neparedzams – skeitbords neapšaubāmi ir iespaidīga kustība, kas vienmēr pārsteidz. Patiesībā skeitošana nav tikai sports, tas ir dzīvesstils.

Par skeitbordu, tā vērtībām un notikumiem Latvijā aprunājāties ar **Kasparu Pizānu**, Rīgas Skeitborda skolas vadītāju, kurš kopā ar otru skolas dibinātāju **Aldi Melni** šobrīd aktīvi darbojas projektā *Brīvības vēstneši*. Ko tas viss īsti nozīmē, lasi tālāk!

Pastāsti par jūsu projektu *Brīvības vēstneši*! Kas ir tā galvenie mērķi? Un ko tas nozīmē jums pašiem?

Brīvības vēstneši ir projekts, kas saistīts ar lielo Latvijas dzimšanas dienu. Kā mēs paši smejamies, ka tas ir simtgades projekts, lielāka par to mums vairs nebūs. Tas ir lielākais līdz šim un, visticamāk, arī turpmāk,

jo Latvijai simt gadu paliek tikai vienu reizi, vai ne? Tāpēc, kad kādu vajag iesaistīt projektā, mēs vienmēr smaidot piebilstam, ka šoreiz atteikt nedrīkst – tas taču ir simt gadu projekts! Galvenā ideja ir caur simtgades notikumiem kopā ar Latvijas jaunajiem skeitbordistiem un māksliniekiem parādīt skeitbordu plašākai sabiedrībai. Lai vairāk cilvēku par to uzzina –

kas tas ir, kāpēc cilvēki ar to nodarbojas. Un radīt paliekošu un vērtīgu dāvanu pilnīgi visiem – lai gan omei no laukiem to būtu interesanti redzēt, gan arī pašiem jaunākajiem ir, no kā iedvesmoties. Šeit galvenais

nav skeitbords tikai kā sporta veids, svarīgi, ka tas jau izsenis iet roku rokā ar mākslu, mūziku, grafisko dizainu, gleznošanu, tāpat arī videogrāfiju un fotogrāfiju. Bet, lai arī cik daudzi tam nepiekrītu, tas ir nopietns sporta veids, turklāt tagad tas tiek iekļauts arī olimpisko spēļu programmā. Un kā vēl var teikt, ka tas nav īsts sports?

Kā radās šī ideja?

Ļoti gribējām iesaistīties ar savu Rīgas Skeitborda skolu, jo tas būtu liels papildu ieguvums tam visam, ko esam darījuši līdz šim. Tā nu pamazām nonācām pie visa koncepta un, pateicoties Valsts Kultūrkapitāla fondam, varam to realizēt.

Kas ir tā brīvība, par kuru vēstat?

Skeitbordisti vienmēr ir kaut kur

FOTO: NANDRIS BARBANS, ARTŪRA PAVLOVS, KASPARS ALKSNIS, LAURA SOKOLOVSKA

redzami, viņiem ir savi maršruti, savas trajektorijas, viņi var darīt to, ko paši tiešām grib, un būt uz sava dēļa viņiem nozīmē iespēju virzīties uz visām pusēm. Šī arī ir mūsu brīvība – būt neatkarīgiem, drosmīgiem un pacietīgiem. Jo skeitbordā vislielākā cīņa ir pašam ar sevi. Lai uztaisītu kādu triku, tas vispirms ir jāizdomā galvā, tad galva «jāsavieno» ar ķermeni, un nav noslēpums, ka arī labi skeitbordisti savus trikus neizpilda ar pirmo reizi, viņi iet cauri sāpēm, kritieniem, dažādām traumām un arī dažādām psiholoģiskām niansēm. Tas nav vienkārši, bet jāsaprot, ka viņiem to neviens neliek darīt, tāpat kā mēs nevienam neliekam nākt Skeitborda skolā vai pirkt dēli, tā ir pašu izvēle. Un izvēle arī ir brīvība, par kuru runājam, katram tikai jāatrod sava sirdslieta. Turklāt, iespējams, citā režīmā šis viss būtu aizliegts, tāpēc mums jānovērtē iespēja dzīvot brīvā un neatkarīgā Latvijā.

Vai savā ziņā Brīvības vēstneši ir arī centieni nojaukt kādus sabiedrības stereotipus?

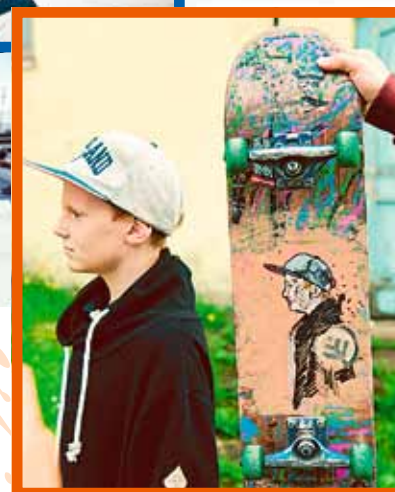
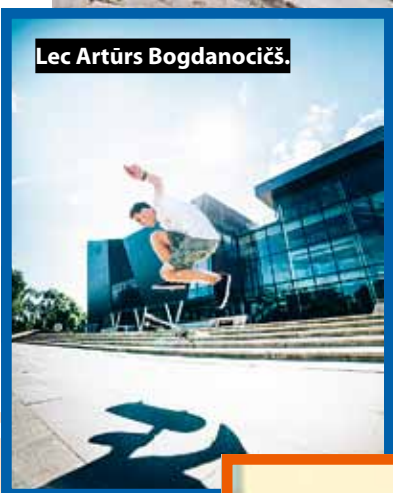
Šobrīd visā pasaulē skeitbordā notiek lielas pārmaiņas. Ir priekšstats par skeitbordu kā netīru sporta veidu, ar kuru aizraujoties gandrīz vai nākas pievērsties arī sliktiem ieradumiem. Bet ne jau vienmēr tā ir, ir sportisti, kas iet savu neatkarīgo ceļu. Tāpat arī šis uzskats par skeitu kā nenopietnu sporta veidu. Mēs vēlamies parādīt to, kā ir patiesībā, un uzrunājam gan tos, kurus tas interesē, gan cilvēkus no malas.

Kā nolēmāt izveidot Rīgas Skeitborda skolu?

Mana drauga Alda dēls Dāvis, kuram toreiz bija 8 gadi, izdomāja, ka grib skeitot, bet diemžēl toreiz bija skaidrs, ka nekur nevar atrast nepieciešamo informāciju par iespējām, ja neesi iekšā tajā vidē. Vēl pirms laika bija situācija, kad par skeitbordu latviešu valodā īsti neko internetā nebija iespējams izlasīt – kur atrodas kāds veikals, kur galvenie skeitparki. Tā nu Aldim kopīgi ar citiem domu-



Lec Artūrs Bogdanocičs.



Lec Artūrs Bogdanocičs.

biedriem radās doma, ka vajadzētu izveidot skolu. Paralēli tam viņš

izveidoja mājaslapu *skeits.lv*, kur šobrīd var atrast visu nepieciešamo informāciju – par veikaliem, parkiem, braucējiem, jaunumiem pasaulē. Es tolaik strādāju *boards.lv* par vadītāju, un viņi mani aicināja pievienoties. Sanācām kopā ar Aldi un Dāvi Nesenbergu, kurš šobrīd nodarbojas ar Latvijas labāko skeitparku būvēšanu, viņu (*Mind Work Ramps*) darbs ir arī *Monsterparks*. Tagad vairāk esam labi sadarbības partneri.

Kas ir galvenais, kas šobrīd notiek skolā?

Pašlaik Rīgas Skeitborda skolā aug un attīstās ļoti labi braucēji – 13 gadu veci čaļi, kas jau māc trikus un ir tiešām talantīgi. Pamazām veidojās spēcīgs kodols Latvijas nākotnes

skeitbordam. Arī 11 gadu vecais Dāvis ir ļoti progresējis un, pateicoties savai mērķtiecībai, ir labākais sava vecuma braucējs šobrīd Latvijā. Viņš arī jau brauc komandās, piemēram, ar *boards.lv*. Savukārt Aldis, kuram bijusi pieredze pavisam cita veida – karatē – sportā, Dāvim palīdzējis daudz ar disciplīnu, līdzsvaru un koordinācijas attīstīšanu, kas svarīgi ikvienam skeitbordistam. To, ko mēs kādreiz darījām ar labākajiem latviešu braucējiem, mēs tagad darām ar bērniem, piesaistot foršus trenerus, mācot jaunus censonus un braukājot pa dažādiem Latvijas parkiem, arī uz Igauniju. Pedēja laika karstākais notikums ir videokameras iegādāšanās, kas ļauj arī ikdienas



Kārlis Bogustovs.



treniņos pašiem filmēt bērnus un veidot *editus*, ne tikai ļaujot «profiņiem» to darīt, kā līdz šim.

Tas rada pavisam citu degsmi bērnos, ko var ļoti labi redzēt. Kā arī viens no mūsu skolotājiem februārī piedalīsies *Simple Session* – tās ir sacensības skeitbordā un *BMX*, vienas no lielākajām Baltijā, kas jau 15 gadus notiek Tallinā. Tur sabrauc labākie braucēji no visas pasaules, un sacensības tiek arī visur translētas. Savulaik mūsu Madaram Apsem šis bija viens no lielākajiem pagrieziena punktiem, viņš tur izcīnīja 2. vietu, cīnīdamies ar pasaules līmeņa braucējiem, tostarp spēcīgajiem amerikāņiem. Mēs esam pārliecināti, ka ir jābrauc pa pasauli, lai redzētu augstāko līmeni. Ir bijusi pieredze, kad aizbraucam ar labākajiem latviešu džekiem uz lielām sacensībām, piemēram Madridē, un redzam – kamēr mūsu puīšiem tā nav pamata nodarbošanās, bet tuvs hobijs, citi to vien



tikai dara, ir pilnībā atdevušies skeitam un sauc to par savu profesiju. Arī Madars ir profesionāls skeitbordists, ar ko pelna iztiku. Pateicoties draudzībai ar Madaru, kura galvenais sponsors šobrīd ir liels skeitborda zi-

mols *Element*, viņi ir viens no mūsu atbalstītājiem un sadarbības partneriem, par ko mums ir liels prieks. Tāpat arī Madars ir veltījis savu laiku mums un vairākkārt piedalījies Skeitborda skolas nodarbībās, viņš pārsteidz jauniešus ar savu atraktīvo personību un degsmi par to, ko dara. Mēs neesam pirmā skeita skola Latvijā, bet neapšaubāmi ilgtspējīgākā. Galvenais mērķis nākotnē mums ir veicināt skeitborda attīstību Latvijā un aizsūtīt uz olimpiādi labākos mūsu braucējus.

Kas ir nākamais notikums, kas sekos jūsu simtgades projektā?

Rudens sākumā būs *Brīvības vēstnešu* noslēguma pasākums, kas apvienos visus mūsu darba augļus.

Starp vērienīgu 100 bilžu fotoizstādi būs iespējams arī vērot profesionālu

paraugdemonstrējumus, piedalīties sacensībās jebkura vecuma dalībniekiem, notiks arī darbnīca, kurā taps mākslas darbi uz dēļu klājiem. Un, protams, arī mūsu filmas pirmizrāde notiks tur. Tas viss notiks Bastejkalnā pie



mums tik zīmīgās Mildas – Brīvības pieminekļa, līdz ar to pasākums būs pieejams jebkuram interesentam.

Ko tev pašam nozīmē skeitošana? Un kā nonāci līdz šim sportam?

Man tā ir viena no dažām lietām, kam esmu ļoti pieķēries. Pirms tam 10 gadus nodarbojos ar agresīvo skrituļslidošanu (*inline skating*), bet sapratu, ka tā ir pārāk traumatiska. Un, strādājot veikalā *boards.lv*, aizvien vairāk radās interese par skeitbordu, līdz sāku apgūt pirmos trikus, un tad jau arī radās ideja par skolu.

Kā tu redzi Latvijas skeitborda kultūru pēc 10 gadiem?

Krietni nobriedušāku un nostabilizējušos. Visticamāk, uz sejas tai sāks parādīties pirmie rugāji.

Ko tu novēlētu jauniešiem?

Apzināties, ka nekas dzīvē nenotiek tāpat vien. Lai kaut ko iegūtu, ir kaut kas jānodod, jāziedo. Un, lai sasniegtu labus mērķus, ir jābūt pacietīgiem un jāapzinās, ka pasauli ir iespējams mainīt, taču, lai to izdarītu, jāpaskatās, ko vari uzlabot un mainīt sevī. Un, protams, novēlu visiem sākt skeitot!

Nāc un pamēģini

Rīgas Skeitborda skolā šobrīd mācās ap 70 dalībnieku. Nodarbības notiek 3 reizes nedēļā, daloties divās vecuma grupās. Nāc un pamēģini, jo pirmā reize ir bez maksas! Visu informāciju atradīsi *skeits.lv*. Nodarbības vada skeitbordisti Artūrs Bogdanovičs, Arts Amoliņš, Armands Blumfelds.

KĀ RADĪT IDEJU AR PIEVIENTOTO VĒRTĪBU?

WANDER kopš pagājušā gada rudens rada ar roku zīmētus dizainus kokvilnas somu apdrukām, tomēr lielākā komandas kaislība ir ar savu darbu iedrošināt citus jauniešus uzdrīkstēties īstenot savus sapņus. Komandas pamats ir trīs radošas jaunietes – **Marija Rācene, Ketija Ringa-Karahona un Marta Folkmane** –, kuras savu lolojumu no vīzijas līdz gatavam iznākumam īstenojušas, balstoties uz entuziasmu un draugu atbalstu.



MARIJA:

WANDER galvenais vēstījums ir par to, ka dzīvē mēs paši varam mīt jaunas takas,

varbūt dažkārt apmaldoties, bet vienmēr virzoties uz priekšu. Viss sākās ar izjūtu, ka gribas realizēt kaut ko savu, gan ietverot komandas vērtības, gan radot pozitīvu efektu sabiedrībā. Katram, protams, ir cita recepte gandarījuma saņemšanai, bet ticu, ka darbam noteikti ir jāsniedz gandarījums. Lielu interesi un rūpi par sociālām lietām man noteikti ir iemācījusi mana darba vieta *Avantis*, kur koordinēju projektu *Young Media Sharks*. Tur arī iepazīnu Martu un Ketiju. Šis projekts ir vieta, kur mērķtiecīgi, medijos ieinteresēti jaunieši var attīstīt savas prasmes un saprot, ka viņi nav vieni –

laikam jau tas, ka atrodi domubiedrus, jau ir liels solis, lai ideja šķīstu daudz reālāka nekā pirms tam. Protams, rosīšanās ir daudz, lai arī esam pašā sākumā, turklāt papildu tam meitenēm vēl ir mācības, citi projekti, man – pēdējais gads universitātē un pamatdarbs. **WANDER** darbības laikā, kurā ikdienā sazināties ar daudziem

WANDER iesaka

Nav jābaidās no neveiksmēm vai ķībelēm – ja komandā visi cits citu atbalsta, tad būs dzinulis tikt to galā. Nav jābīstas arī no kritikas! Ja kāds pakritizē, tātad tas, ko dari, neizraisa vienaldzību, un attiecīgi – noteikti ir arī tie, kam tas ļoti patīk. Domājam, lai attieksme būtu draudzīga, par savu auditoriju noteikti jārūpējas – gan ar piedāvāto saturu sociālajos tīklos, gan tiešā komunikācijā. Produktam jābūt sagādātam norunātā laikā, tam jābūt kvalitatīvam. Ja gadās kādas tehniskās problēmas, kā mums sākumā arī notika, prioritāte ir tas cilvēks, kurš somiņu gaida. Ar tādu attieksmi var viegli tikt galā ar grūtībām.

jauniešiem, esam ieraudzījušas, cik daudz ir ļoti pozitīvu un atvērtu cilvēku, viņi ir ļoti priecīgi par saņemto somu, pasākās un dalās ar to sociālajos tīklos. Pavisam nevar just to rezervētību, ko mēdz piedēvēt latviešiem. Varbūt jaunie ir pavisam citādi? Katrā ziņā gūtā mācība ir tā, ka ikviena pieredze – pozitīva vai negatīva – dzīvē aizved pie īstajiem cilvēkiem un situācijām. Tikai tam ne pārāk pozitīvajam nevajag ļaut kļūt par šķērslī.

ĪENĀC

**WANDERCREATE.COM,
RAKSTI «ES LASU IZVĒLIES»
UN SAŅEM 15% ATLAIDI
JEBKURAI SOMAI!**

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

KETIJA:

Svarīgākā, mūsuprāt, ir nevis pati taustāmā – materiālā – lieta, bet gan mazā pozitīvā sajūtiņa jeb aura, ko sūtām kopā ar to. Katrā mūsu produktā ir «ierakstīta» ziņa, ko tas nes. Savukārt sociālo tīklu platformas ir vieta, kur atgādinām par vērtībām, kuras mums ir tik nozīmīgas, bet šad tad piemirstas ikvienam. Esam ieinteresētas nevis sausi radīt «stilīgas, trendīgas, tādas kā daudziem citiem» somas, bet iedrošināt citus jaunus, brīnišķīgus cilvēkus klejot labā nozīmē un meklēt skaistāko veidu, kā pašrealizēties! Pasaule ir pilna vienreizīgu iespēju, kuras bieži paslīd garām, jo noslinkojam vai baidāmies būt skaļāki un drošāki nekā parasti. Nav ko gaidīt, ir jāsteno savi sapņi! Viss ir katra paša rokās (vispār – galvā, jo tieši tur viss sākās)! Un kad vēl, ja ne tagad? Ir jāmeklē savas stiprās puses un lietas, kurās rodi laimes izjūtu. Un pie tā arī jāturas un jāklūst tikai labākiem un labākiem. Paskat – **WANDER** taču nav kaut kas neticams vai ārkārtīgi brīnumains, viss, kas vajadzīgs, ir tikai apņēmšanās, un galvenais ir darīt ar mīlestību un rūpīgu attieksmi visu, pie kā pieķeris. Mūsu novembrim veltītais kokvilnas maisiņš ar dizainu *Tagad Tava kārta* šo ideju arī sevī ietver – ir laiks rīkoties, nevis gaidīt, kad viss notiks pats no sevis!



MARTA:

Saņemt vēstuli ar uzaicinājumu iesaistīties – kas tieši var būt labāks? Es teicu: «Jā, LOL, protams, kas man jādara?» Tas viss sākās tieši tik vienkārši! Galvenā ideja – iedvesmot jauniešus uz lielām lietām, nebaidīties, bet lēkt no visaugstākā kalna, un, protams, visiem arī to pierādīt caur saviem darbiem. Ziniet, pati labākā sajūta ir redzēt cilvēkus smaidām un priecājamies. Nekas nevar būt tik iepriecinoši kā kāds, kas ir gatavs nēsāt savu darbu sev līdzī ikdienā.



Meklē:

FB: /wanderlatvia
Instagram: @yourwander
e-pasts:
hello@wandercreate.com

Neviens matemātikas uzdevums neatrisināsies pats, neviena ideja nepieklauvēs pie durvīm un nepiedāvās jums bezmaksas banānus.

Es gan daudz nevaru prātuļot par visādu mārketingu un tamlīdzīgām lietām, bet tas, ko es jums varu pateikt: ņemiet visu, ko vien dzīve jums piedāvā, galvenais, pašu labāko – sākot ar jauniem draugiem un beidzot ar vistrakākajiem izaicinājumiem. Daudzi sūdzas, ka viņiem jau tās iespējas netiek dotas, varētu jau visu darīt, bet viņiem nekas netiek piedāvāts, viņiem tā dzīve ir neinteresanta. STOP, draugi, tā tās lietas nenotiek! Neviens matemātikas uzdevums neatrisināsies pats, neviena ideja nepieklauvēs pie durvīm un nepiedāvās jums bezmaksas banānus. Vienīgais uzdevums ir ļoti gribēt un maksimāli censties katru lietu, pat vismazāko, darīt ar maksimālu atdevi un lielāko prieku – tikai tad jūsu darbam būs jēga, tas iedvesmos pārējos, tas atstās brīnišķīgas lietas aiz sevis. Galvenais – esiet priecīgi un neļaujiet pesimistiem, tiem, kuri netic, un visiem citiem, kurus pašus vajag iedrošināt lietām, ietekmēt jūs un sagraut jūsu sapņus. GALVENAIS – GRIBIET UN TICIET!

Meiteņu mērķis ir attīstīt **WANDER** tālāk – veidot dažādas sadarbības, radošus pasākumus. Un pavisam noteikti viņas vēlas iesaistīt arī citus mērķtiecīgus jauniešus, kuri varētu izpausties ar **WANDER** starpniecību. Ja arī tu vēlies pievienoties, droši raksti!

F

rīlanss vēl pirms pāris gadiem nozīmēja kaut ko miklainu un nesaprotamu, bet nodarbošanās ar frīlansu asociējās ar slaistīšanos un slinkumu. Vārdu sakot, turīgu vecāku bērnu izklaides. Tomēr šodien situācija ir radikāli mainījusies. Darba tirgū parādās arvien vairāk jaunu un talantīgu visdažādāko jomu profesionāļu, kuri vēlas pārdot savas prasmes par maksimālu cenu, izvairoties no ne vienmēr glaimojošo darba devēju starpniecības. Frīlanseri atsakās no biroja štata darbinieka šķietamās stabilitātes un dodas brīvajā lidojumā, piedāvājot savus pakalpojumus

TEKSTS: JĀNIS KRŪMIŅŠ



BIROJS MEŽA VIDŪ, BET KARJERA TĀLU ŅUJORKĀ? MIERĪGI!

Jā, nākotne ir pienākusi, un mēs patiešām varam veidot žilbinošu karjeru, strādājot no vietas, kur pašam vislabāk patīk. **Brīvā režīma darbs kļūst aizvien vilinošāks.**

specializētajās frīlanseru interneta mājaslapās. Arī interneta tehnoloģiju attīstība ir vairojusi frīlanseru skaitu, jo tagad attīstītās valstīs, pie kādām neapšaubāmi var pieskaitīt arī Latviju, iespējams strādāt kaut visnotaļākā meža vidū. Datortehnoloģijas, web dizains, tulkojumi, reklāmas tekstu sacerēšana, maketēšana, šie un vēl daudz darbi izpildāmi jebkurā vietā, kur vien ir internets.

Bailes attur kļūt par brīvo darbinieku

Latvijā, tāpat kā visā pasaulē, frīlanseru skaits strauji palielinājās laikā, kad pasaulē sāka plosīties ekonomiskā krīze. Pasaulē sirmas un cienījamības bankas mira kā mušas, finanšu kompānijas ar simtgadu vēsturi aizgāja pa skuju taku, bet visdažādāko jomu speciālisti, stoiski pārciešot štatu samazināšanu vai krasu algas

Frīlanseri atsakās no biroja štata darbinieka šķietamās stabilitātes un dodas brīvajā lidojumā, piedāvājot savus pakalpojumus no visdažādākajām pasaules malām.

apcirpšanu, sāka domāt par strādāšanu nevis birojā, bet mājās. Dažādos pētījumos noskaidrots, ka frīlansera darba režīmu šodien vēlētos aptuveni puse no tiem biroju darbiniekiem, kuri katru rītu dodas uz darbu, taču ne visi spēj sadūšoties un nonākt situācijā, kurā darba devējs esi sev pats. Iemesls? Bailes no atbildības, nespēja strikti sadalīt savu laiku tā, lai izdarītu plānotos darbus un atpūstos. Frīlanserim, lai viņš būtu veiksmīgs, jābūt apveltītam ar stipru gribasspēku.

Ja jums jātērē stunda, lai aizbrauktu uz darbu un tikpat atpakaļ, nedēļā sanāk desmit stundas. Vairāk nekā vienā darba dienā. Kādēļ nelietderīgi tērēt tik daudz laika, ja reiz darba specifika atļauj strādāt mājās, kafējnīcā, ikvienā ērtā vietā, kur pieejams pietiekami jaudīgs interneta pieslēgums? Darba devējs no tā tikai iegūs, jo varēs samazināt izdevumus štata darbinieku uzturēšanai. Galvenais, kas nepieciešams, – nodrošināt, lai nolīgtajam frīlanserim ir pieeja uzņēmuma dokumentācijai, kas nepieciešama nolīgtajam darbam, – aptuveni šādus argumentus par labu attālinātajam darbam min daudzi profesionālie frīlanseri, tajā pašā laikā piekodu, ka galvenais zemūdens akmens šajā disciplinā ir tas, ka tiek maksāts tikai par nepieciešamo rezultātu, nevis procesu. Pozitīvais moments? Darba devējs šajā gadījumā nenodarbosies ar reizēm tik nūģīgo kontroles procesu, kas visiem tik ļoti riebjas. Izdarīji darbu, aizsūtīji padarīto, saņēmi naudu un nu vari dragāt tālāk.

Attālinātā darba plusi un mīnusi

Valsts, kas nesen pārdzīvojuši ekonomiskās krīzes virsotni un vēl joprojām turpina ķepuroties, pagaidām nespēj saviem pilsoņiem nodrošināt augstu dzīves līmeni, tāpēc skaidrs, ka darbinieki meklēs iespēju nopelnīt papildu atalgojumu, kuru, visticamāk, piedāvā attālinātais darbs. No otras puses, ekonomikas stabilizācija ļaus daudziem darbiniekiem atgriezties savās darbavietās,

un tie, kas nevarēja atrast sevi frilansā, ar gandarījumu uztver no jauna radušos iespēju atgriezties savā iepriekšējā darbavietā.

Arvien biežāk darba devēji izvēlas dot priekšroku darbiniekiem, kuri strādā attālināti, kurus var neieskaitīt uzņēmuma štatā, tādā veidā optimizējot nodokļus. Tomēr – gados jauni speciālisti ir ar mieru strādāt bez oficiāla darba līguma, bet gados vecāki cilvēki noteikti aizdomāsies par savu nākamo pensiju un atteiksies no frilansa par labu štata darbinieka statusam.

Frilanseri, kuriem piemīt augsts profesionālisms un liela darba pieredze, nopelna daudz vairāk nekā ierindas biroju darbinieki, turklāt īpaši neuztraucas par nodokļu nomaksu. Tomēr ne visi saprot, ka frilans nav tikai peļņa, bet arī smags darbs, kurā par miljonāru laimējas kļūt tikai retajam. Turklāt nodokļu iekasētāji arvien biežāk sāk pievērst uzmanību šāda veida darbiniekiem neatkarīgi, vai vilējat nagus vai programmējat. Tāpēc frilanserim, kurš nolēmis šādā statusā palikt pēc iespējas ilgi, jāpdomā arī par savas grāmatvedības sakārtošanu, katru mēnesi legāli valsts budžetā ieskaitot savu sūri nopelnīto naudu. Izklusās nereāli? Nebūt ne.



Eksperti uzskata, ka nākotnē varētu būt izplatītas tā dēvētās frilansa profesionāļu komandas, kuras izveidosies, izmantojot dažādu interneta lapu starpniecību.

Vienkārši jāreķinās, ka progresē arī Valsts ieņēmumu dienesta tehnoloģijas, kas arvien nekļūdīgāk spēs noteikt neatbilstības starp ienākumiem un izdevumiem.

Visai straujā frilansa attīstība noveda pie tā, ka brīvo darbinieku rindās sāka parādīties pašlabuma meklētāji, kuri šajā darba specifikā saskatīja tikai veidu, kā nopelnīt līdzekļus, nevis iespēju piedāvāt pasūtītājam savas augsta līmeņa profesionālās spējas. Tomēr internets un paaugstinātas prasības pret tā saturu diktē savus noteikumus, un bieži darba devēji izvēlas dot priekšroku nevis tiem, kas strādā par zemu samaksu, bet tiem, kas piedāvā kvalitatīvu pakalpojumu par adekvātu sava darba samaksu. Tas nozīmē, ka no frilansa pazudīs vieglās peļņas tīkotāji, bet to vietā nāks patiešām augstas klases profesionāļi, sava amata pratēji.

Vairums frilanseru strādā ar savu vārdu, taču, ja esat nopietni nolēmuši pievērsties šāda veida darbam, agri vai vēl nonāksiet pie secinājuma, ka nepieciešams attīstīt savu brendu, zīmolu. Ilgtermiņa perspektīvā iesaka tomēr padomāt par savas kompānijas dibināšanu, jo personīgais zīmols tomēr var ierobežot frilanseri. Turklāt lieli klienti bieži izvēlas strādāt nevis ar frilanseriem vienuļņiem, bet gan radošiem kolektīviem. Pat ja frilanserim ir palīgi, pasūtītāja acīs viņu vienalga uztvers kā vienu darbinieku ar visām no tā izrietošajām sekām – lielus pasūtījumus tādām uzticēt riskanti.

Lai gan pašreiz eksistē daudz interneta lapu un forumu, kur atrast nepieciešamo speciālistu ir vieglāk par vieglu, tomēr sadarbības uzsākšana ar frilanseri ir kā krievu ruletes spēlēšana. Var paveikties. Vai arī

nepaveikties, jo nereti ir gadījumi, kad frilanseri vienkārši nespēj tikt galā ar pasūtījumiem un nozūd. Turklāt frilanseri bieži uzskata, ka pēdējā pārbaude jāveic darba pasūtītājam, nevis darba izpildītājam. Tas arī ir iemesls, kāpēc frilanserim maksā mazāk nekā štata darbiniekam, jo frilansera darbs pēc tam jāpārbauda reizes trīs. Galu galā ikviens attālinātais darbinieks datora ekrānā ir kā viena svītriņa, kurai nebūs iespējams apvaicāties par darba kvalitāti.

Kādas ir nākotnes prognozes?

Lai arī šodien grūti prognozēt, kā tieši attīstīsies frilanss, skaidrs, ka attālinātais darbs kā sociāla parādība arvien vairāk vērsas plašumā un iespējams prognozēt dažādus faktorus, kas tos gan veicina, gan arī neļauj attīstīties.

Frilanseri, kuriem piemīt augsts profesionālisms un liela darba pieredze, spēj nopelnīt daudz vairāk nekā ierindas biroju darbinieki.

pieprasījums pēc frilansa tikai palielināsies. Piemēram, ASV 53 miljoniem darbinieku ir bijusi saistība ar frilansu, un šis skaitlis sastāda 34% no visiem pieejamajiem darbiniekiem. Ap 2020. gadu šis skaitlis palielināsies līdz 50%. Kompānijām tas nozīmē tikai vienu – būs nepieciešams pārskatīt līdzšinējās vadības sistēmas un ieviest jaunas.

Eksperti uzskata, ka nākotnē varētu būt izplatītas tā dēvētās frilansa profesionāļu komandas, kuras izveidosies, izmantojot dažādu interneta lapu starpniecību, jo strādāt ar vienu profesionāli tomēr ir pārāk riskanti. Īpaši tas attiecas uz dažādiem sarežģītiem darbiem, kad nepieciešama vairāku frilanseru saskaņota darbība. No šā izriet, ka uzņēmumiem būs nepieciešamas īpašas frilanseru vadības sistēmas. Daudzi frilanseri aizmirst, ka daļa no saviem ienākumiem obligāti jāinvestē personīgā biznesa attīstībā. Īpaši tas svarīgi, ja frilanseris domā strādāt šādā režīmā ilgāku laika posmu. Īpaši būtu jāatceras, ka regulāri jāiekraļ nauda jaunai datortehnikai, kas mēdz neglābjami novecot vai arī mēdz salūzt, un tad nepieciešama nauda remontam. Tāpat ilgstošā laika posmā nepieciešams investēt zināšanās mārketingā un pašpilnveidošanās. Dažādu semināru, tiešsaistes kursu apmeklēšana maksā naudu, taču tās ir investīcijas, kas frilanserim palīdzēs attīstīties un stingri stāvēt uz zemes arī pēc desmit gadiem.

Frilanserim, lai viņš būtu veiksmīgs, jābūt apveltītam ar stipru gribasspēku.

Liels daudzums kompāniju katru gadu tērē miljonus dolāru gabaldarbiem. Jāsaka, tieši tās rada jaunas iespējas neatkarīgiem darbiniekiem, attīstot frilansa ekonomiku. Pēc dažādām pazīmēm spriežot,

VISLABĀKIE CELAVĀRDI NO DZĪVES PIEREDZES

TEKSTS: BETIJA
ELIZABETE VĪKSNIŅA

Mediju skolas **Young Media Sharks** pasniedzēji atklāj, kāda dzīves filozofija viņiem palīdzējusi īstenot mērķus un piepildīt lielākos sapņus.

Jau četrus gadus jaunatnes organizācija *Avantis* rīko nometni radošiem jauniešiem – gan tiem, kuri dzīvi vēro caur kameras lēcu, gan tiem, kuri to izdzīvo, liekot melnu uz balta. Topošie žurnālisti, bestselleru autori, fotogrāfi, režisori, scenāristi un operatori. Katru vasaru tieši viņi tiekas nometnē *Young Media Sharks*. Vēl neslīpēto dimantu talantu attīstīt palīdz rūpīgi izvēlēti pasniedzēji – tie, kuri jau izdzīvo savu sapni.

2016. gada augustā aizritējušās nometnes pasniedzēji un viesi dalījās savā pieredzē ar jauniešiem, tomēr ar katru jaunu pieredzes stāstu nācās saprast – nevienam no viņiem panākumi nav nokrituši no debesīm. Katrs no viņiem reiz pieņēmis sarežģītas izvēles, kas veidojušas viņu par cilvēku, kas viņš ir tagad.

Inese Dābola

Inese Dābola, mārketinga un reklāmas speciāliste, ar savu iedvesmojošo runu neatstāja vienaldzīgu



nevienu. Viņa dalījās līdzšinējā darba pieredzē ar aģentūru *HUGE* un pierādīja, ka katram mazam cilvēkam var būt lieli sapņi. Inese dzīves laikā paspējusi sasniegt augstas virsotnes, vienlaikus palīdzot cilvēkiem, kuri nonākuši nelaimē, ar vienu pavisam vienkāršu principu – darīt darbu, kas patīk un ir svarīgs, izturēties pret sevi ar cieņu un būt kopā ar mīļajiem. Inese stāsta: «Katru dienu visdažādākajās situācijās ikviens no mums saskaras ar izvēlēm un pieņem lēmumus. Pieņemtie lēmumi nosaka mūsu tālākās izvēles, darbības, pat domas.» Inese uzsver, ka ir svarīgi spēt uzņemties atbildību par savām izvēlēm un spēt tās pieņemt, citādi lēmumus par indivīda izvēlēm pieņem kāds cits – kāds cits izvēlas, ko viņš ēd, lasa, uztver, domā. Kā saka pati Inese, atliek saprast, kas esi, savas prioritātes, domas un idejas, par kurām iededzies, un dzīvot ar atbildību pret savām izvēlēm.



Līva Alksne

Latvijas Radio personība Līva Alksne jauniešiem stāstīja par žurnālistikas un radio saistību un spēju atšķirt īstas ziņas no safabricētām, kvalitatīvu materiālu no otrās šķiras. Līvas svarīgākā izvēle bijusi gan izglītības iestāžu maiņa skolas laikā, gan darba maiņa, dodoties no ziņu aģentūras *BNS* uz komercradio, nebaidoties no jaunā un nezināmā. Tieši tas viņu vedis karjeras kalnā augšup un ļāvis iegūt konkrētajam medijam atbilstošās darba prasmes. Līva ir piemērs visiem tiem, kuri atrodas uz nepareizās takas, bet vēl nespēj rast drosmi mainīt virzienu, visiem tiem, kuri baidās no pagaidām svešā. Reizēm tieši izvēles, kuras mūs visvairāk biedē, ir tās, kuras sniedz visvairāk iespēju.

Niks Matusevičs

Treneris Niks Matusevičs pasniedza vairākas meistarklases, to



skaitā viedokļa argumentāciju, kritisko domāšanu un to, kā vadīt emocijas un prātu. Pēc Nika vārdiem, pati svarīgākā izvēle viņa dzīvē bijusi izbaudīt savas izteiles augļus, vienmēr prātā paturot savu sapni. «Ja paturam prātā to, ko vēlamies, pamanīsim daudz vairāk iespēju, kas saistītas ar to – mūsu sapni.» Niks vienmēr palicis pie savas pārliecības, tāpēc tagad viņš rūpējas par to, lai arī citi saskatītu potenciālu sevī, nebaidītos no varēnām domām un prastu par tām iestāties, teiktu vairāk jā dzīvei.



Konstānce Flamme

Fotogrāfe Konstānce Flamme nometnē mācīja jauniešiem alternatīvu veidu, kā raudzīties uz fotogrāfiju, tās vietu pasaulē un pasaules vietu tajā. To, kā ar digitāla attēla palīdzību izstāstīt stāstu. Konstānces svarīgākā izvēle bijusi atļaut sev doties fotogrāfes un kultūras darbinieces ceļā, ļaut sev strādāt ar to, ko mīl visvairāk, – attēlu un cilvēkiem, piedzīvojumu un gandarījumu satikt svešiniekus. Tā Konstānce iemācījās ieklausīties sabiedrības balsu sarežģītībā un rast savu vietu starp tām. Jauniešiem Konstānce iesaka būt allaž modriem par izvēlēm, kuras pieņemam, it īpaši, ja vēlamies savu dzīvi saistīt ar kultūru vai mākslu, apzinoties, ka katrs darbs, kuru darām, ir ne tikai konkrēta medija izvēle vai sava stila izpaušana, bet arī atbildība sniegt kvalitatīva satura materiālu.



Pauls Kešteris

Reklāmas speciālists Pauls Kešteris sniedza noderīgus padomus, lai izveidotu kvalitatīvu reklāmu, ļaujot jauniešiem darboties arī praktiski, likt savas idejas uz papīra un prezentēt kā gatavu reklāmas konceptu. Pauls stāsta, ka, lai gan katru dienu pieņemam apzinātas un arī neapzinātas izvēles, tieši tās kļūst par mūsu dzīvē spēku. Vai tas būtu tuvāk mērķim vai kam jaunam un nezināmam, tās neļauj mums stāvēt uz vietas. Pauls atzīst, ka nenožēlo neko, ko līdz šim ir paveicis, jo tas viņu bagātinājis gan caur prieku, gan grūtībām, tomēr cer, ka vissvarīgākā izvēle viņa dzīvē vēl tikai nāks, varbūt tās svarīgumu tobrīd pat neapziņoties, taču Pauls ir drošs, ka īstajā brīdī rīkosies sirds vadīts.



Gundega Bičevska

Redaktore un žurnāliste Gundega Bičevska vadīja lekciju, kur jaunieši guva dziļāku ieskatu par to, kāds ir darbs žurnālā, par cīņu starp sapņiem un realitāti. Gundega jau pēc vidusskolas beigšanas zināja, ka vēlas studēt žurnālistiku. Jauniešus mediju speciāliste iedrošina sekot savam mērķim un nekad nenovērtēt sevi par zemu. «Mūsu izvēlēm ir milzīgs spēks. Mēs varam iet taisni, pa labi vai kreisi, un visur priekšā būs kāds scenārijs.» Gundegas ieteikums jauniešiem ir vispirms pašiem apzināties savu vēlamo ceļu, tad arī būs vienkāršāka izvēle par tālāko gājumu.

66
MŪSU IZVĒLĒM IR MILZĪGS SPĒKS. MĒS VARAM IET TAISNI, PA LABI VAI KREISI, UN VISUR PRIEKŠĀ BŪS KĀDS SCENĀRIJS. TĀPĒC IR SVARĪGI VISPIRMS PAŠIEM JAUNIEŠIEM APZINĀTIES SAVU VĒLAMO CEĻU.



Siiri Häidma

Savukārt Siiri Häidma, kura strādā par pasniedzēju Baltijas Filmu un mediju skolā Tallinā, jauniešiem mediju nometnē lika aizdomāties, ka katrs vizuāls materiāls nes savu vēstījumu. Par būtiskajām izvēlēm viņa saka: «Viens no grūtākajiem lēmumiem manā dzīvē bija paņemt akadēmisko gadu bakalaura studiju vidū. Protams, tā nebija vienkārša izvēle, tomēr es tai laikā biju neizpratnē par to, ko turpmāk vēlos savā dzīvē darīt. Paņemt apzinātu pauzi – tas izrādījās pareizais lēmums. Šis laiks man deva iespēju izvērtēt savus plusus un minusus, kā arī atklāt, ko īsti vēlos darīt. Rezultātā atgrieztos universitātē, lai studētu pavisam ko citu. Ko gan varu teikt – ir jābūt drosmei pamest lietas, kas nenāk par labu, nepalīdz augt un nedara tevi laimīgu.»



Young Folks ir organizācija, kuras darbība iedvesmo, jo tās lielākais dzinulis izaugsmei ir jaunu cilvēku pašiniciatīva un gribasspēks. Ar vēlmi sniegt jauniešiem iespēju sevi attīstīt neliela jauniešu grupiņa nepilnu piecu gadu laikā ir izaugusi par lielu organizāciju, kurā iesaistās bērni, jaunieši un arī viņu vecāki.

UN TE NEKAD NAV GARLAICĪGI...

TEKSTS: MARIJA RĀCENE

PA

organizācijas **Young Folks** darbnīcas logu paveras skats uz Vecrīgu. Tā atrodas 11. Novembra krastmalā – tur, Latvijas Mākslinieku savienības ēkā, var just, ka aiz katrām durvīm atrodas dažādas radošās pasaules. **Young Folks** darbnīcā iesaistās jaunieši no 10 gadu vecuma, ir arī dalībnieki, kuri ir vecāki par 20 gadiem. Kā saka organizācijas vadītājs

FOTO: RITVARAS STANKEVIČS, NO PRIVĀTĀ ARHĪVA

Aleksandrs Morozovs, galvenais, lai cilvēks ir sirdi jaunietis un nākotnē vēlas atrast tādas darba iespējas, kas ne tikai sniegtu stabilitāti, bet arī patiešām sagādātu prieku.

Young Folks raksturo degsmē darīt – darīt bez paguruma, lai realizētu kopīgās idejas. Iesaistīties organizācijā var ikviens jaunietis, un viņam ir jābūt atvērtam iespējam iegūt draugus un nodrīgus kontaktus, gūt pieredzi. Daudzi dalībnieki atzinuši, ka tieši **Young Folks** ir atraduši sev tādas domubiedrus, kādu agrāk viņiem nebija, – viņi savu interešu dēļ jutās kā baltie zvirbuļi. Kopīgi sanākot, viņi rada ļoti draudzīgu un darbīgu gaisotni, kurā kopīgiem spēkiem ikdienā īsteno ļoti daudzas aktivitātes.

Organizācijas darbība ir aizsākusies Rīgā un tai ir filiāle Liepājā. Ikdienā **Young Folks** darbība tiek strukturizēta **YF Skolā** un **YF klubā**. **YF skolā** ir iespējams mācīties dejot un peldēt, kā arī apgūt matemātiku, fiziku, fotogrāfiju, video u. c. Nodarbības pasniedz vecākie jaunieši, un tā ir iespēja viņiem gan nodot zināšanas un prasmes citiem, gan arī gūt vērtīgu pieredzi šādas nodarbības vadīt. **YF klubs** savukārt īstenots divos virzienos – klubs 10–13 veciem dalībniekiem un klubs «14+» jauniešiem. Katru pusgadu notiek arī dažādas apmācības ar ekspertiem, piemēram, žurnālistikā, projektu vadībā, biznesa veidošanā, grafiskā dizainā un apzinātā liderībā. Interesanti, ka organizācijā nesen izveidojies arī

vecāku klubs, kurā viņi uzzina vairāk par **Young Folks** un atbalsta organizāciju ar pieejamiem resursiem. Jauniešiem



Young Folks festivāls Lucavsalā.

klubā ir iespēja pašiem izdomāt un īstenot aktivitātes: ļaujot vaļu radošumam, notiek tematiskie vakari un klubi, rīkoti festivāli – gan lielāki, gan mazāki. Lielākais jauniešu festivāls jau trīs gadus ir pulcējis ap 150 jauniešiem Lucavsalā. Lai īstenotu savus sapņus un ieceres, jaunieši paši raksta arī pieteikumus **Erasmus+** projektiem un pēc tam tos īsteno. **Erasmus+** ir Eiropas Savienības finansēta programma, kas finansiāli palīdz īstenot savu ideju kopā ar vienaudžiem no citām valstīm. Līdz šim **Young Folks** kopā ar ārzemju jauniešiem ir īstenojuši 3 šādus projektus – par kulināriju, fotogrāfiju un



Brauciens uz Itāliju – teātra projekts.

teātri. Projektu laikā viņi sadraudzējās, apmainījās ar pieredzi un kultūru iezīmēm.

Young Folks jaunieši pilnveido sevi ceļojot – 2016. gadā viņi ir pabijuši 18 valstīs, un nākamie galamērķi būs Izraēla, Čehija, Krievija, Portugāle un noteikti vēl daudzi citi. Lai


pieredze būtu daudzveidīga, viņi ir izmēģinājuši arī stopot, kempingot un izmantot *couchsurfing* (palikšana nevis viesnīcā, bet pie vietējā jaunieša vai kāda, kurš ir reģistrējies vietnē <http://couchsurfing.org>).

Katru reizi, kad izvēlēts ceļošanas galamērķis, organizācija sazinās ar kādu no izvēlētās valsts

organizācijām, tā iegūstot padomus maršruta plānošanai un ceļojuma laikā sadraudzējoties ar ārzemju jauniešiem. Ceļošanu organizācija uzskata par nozīmīgu sevis pilnveidošanas daļu, piemēram, viņiem notikusi arī tikšanās, kurā studente no ārzemēm jauniešiem pastāstīja par savu pieredzi *One World Institute*, studējot un ceļojot ārzemēs Polinēzijā un daudzviet Āzijā un Āfrikā, kā arī brīvprātīgi strādājot ar vietējiem iedzīvotājiem Āfrikā.

Nākotnē **Young Folks** mērķis ir izveidot filiāli Jelgavā un katrā Rīgas apkaimē – lai ikvienam jaunietim būtu pieejama vieta, kur satikt domubiedrus un lietderīgi pavadīt laiku. Jau šogad noteikti tiks paplašināts nodarbību veidu skaits, īstenoti daudzi projekti un sasniegti jauni punkti pasaules kartē.

Seko Young Folks:

 @YoungFolksLv un droši aizraksti viņiem, ja vēlies iesaistīties!

D

Domāju, ka vairums man piekritīs, ja teikšu, ka 2016. gads ir bijis visai neparasts visā tā garumā. Arī man tas ir sagādājis daudz pārdzīvojumu un piedzīvojumu. Gads ir finišējis, bet sajūta ir tāda, ka beigties tas vēl negrasās. Viens no maniem nozīmīgākajiem notikumiem pagājušajā gadā un, iespējams, visā manā mūžā, bija pārgājiens līdz pasaules malai jeb Svētā Jēkaba ceļa piedzīvošana.

Tie ir teju 900 kilometri pāri visai Spānijai, sākot no maza ciematiņa Francijas pierobežā, *Saint Jean pied de Port*, pēdējo soli sperot Finisterē, mazā Spānijas pilsētā pie paša okeāna. Par pasaules malu šī vieta tiek dēvēta tāpēc, ka senāk cilvēki uzskatīja, ka tālāk par to nekā nav. Tā ir vieta, kur ik dienas saule nomirst un līdz ar to aizsaulē dodas arī mirušo dvēsele. Saka, ka šajā plašā okeāna ieskaustajā vietā cilvēks nomirst un atdzimst no jauna.

Atrodot ceļu

Kad gada sākumā pajuka plānotais ceļojums uz Maltu, vajadzēja izlemt par prātīgu iekrāto līdzekļu novirzīšanu citam galamērķim. Pirms kāda laika no drauga biju padzirdējis



TEKSTS: ARTŪRS JENOTS

CEĻŠ KATRĀM SAVS

Speciāli žurnālam *IZVĒLIES* par savu neaizmirstamo ceļojumu uz pasaules malu jeb Svētā Jēkaba ceļa piedzīvošanu stāsta **Artūrs Jenots**, kurš pagājušā gada nogalē pieveica 900 kilometrus pāri visai Spānijai.

par viņa kursabiedri, kura nupat atgriezies no prātam neaptverama pārgājiena pāri Spānijai. Neviļus atceroties šo faktu, pārjautāju draugam par šo ceļojumu. Noskaidroju nosaukumu, sāku *guglēt*, lasīt par to vairāk. Nobijos no lielās distances,

pieredzes stāstiem par tūlznū nomocītām kājām un no savas šķietami fiziskās nesagatovitības, kuras dēļ iedomājos pat par nelāgiem scenārijiem. Viss lasītais izklausījās pēc pasakas cienīga piedzīvojuma, tāpēc, norijot nāves baiļu kamolu, sapratu, ka jāiet. Visiem, kuri mēro Svētā Jēkaba ceļu, ir kāds iemesls, kāpēc tas tiek

darīts. Brīdī, kad nolēmu iet, mans vienīgais motīvs bija vēlme pēc piedzīvojumiem, taču es nenojautu, ka 2016. gads arī man bija sagatavojis gana daudz notikumu, lai, sperot pirmo soli uz takas, man būtu pietiekami daudz iemeslu šo ceļu mērot. Vēlējos ceļu un gatavošanās procesu dalīt uz divi, tāpēc ātri vien atradu kompanjonu. Sapratu, ka doties piedzīvojumā vēlos rudens pusē, kad tumšais laiks lēnām pārņem Latviju. Tas nozīmēja, ka man bija 6 mēneši, lai sagatavotos ceļam gan fiziski, gan finansiāli. Lēmuma pieņemšanas brīdī nenojautu, ka pēc 3 mēnešiem man jau būs krietns pulks iemeslu aizbraukt, un to, ka ceļš

sākās brīdī, kad nolēmu tajā doties.

Īsumā par neaprakstāmo

Dodoties šajā ceļā, manā prātā bija krietns pulks scenāriju, kuros ņemšu galu. Taču nāves bailes pārvarēju un šobrīd jūtos dzīvāks nekā jebkad. Saka, ka mēs ceļu nemainām, ceļš maina mūs. Pēc pieredzētās dabas, satiktajiem cilvēkiem, piedzīvotajiem stāstiem un pārdzīvotajām mācībām varu šos vārdus apstiprināt, liekot treknu parakstu zem katra no tiem. Vienmēr esmu ticējis maģijai, taču

Vairāk par ceļā piedzīvoto:
<https://www.instagram.com/arthurracon/>



ši bija pirmā reize manā mūžā, kad to pieredzēju uz savas ādas, savu acu priekšā. Nenoliedzami, ka ceļa laikā gadījās dažādi piedzīvojumi, tika satikti neskaitāmi cilvēki, kuri ceļā atradās dažādu stāstu vadītāji. Taču tā sajūta, tā burvība, kuru var sajūst ceļā uz pasaules malu, ir tas, kas

šo ceļu padara unikālu, ar vārdiem un fotomirkļiem neaprakstāmu.

Skaistu ceļu vēlot

Gatavojoties šim pārgājienu, lasīju neskaitāmus blogu ierakstus, klausījos pieredzes stāstos un padomos, kā šo šķietami neaptveramo distanci noiet. Ļoti daudziem padomiem

FOTO: NO PRIVĀTĀ ARHĪVA



Artūrs ir pārliecināts, ka šis ceļojums ir kļuvis par vienu no spilgtākajiem viņa dzīves notikumiem.



Ceļā gūtās mācības un atziņas

- ◆ Svētā Jēkaba ceļš ir dzīves simulācija
- ◆ Es māku iet ātri. Vai es māku iet lēnām?
- ◆ Patiesa un tīra dalīšanās ir tad, kad ar to, kas tev ir, pašam nepietiek, bet tu spēj to dalīt, lai dotu arī citiem

◆ Svarīgākā ir ticība, nevis reliģija

◆ Ceļš rada grūtības un apbalvo

◆ Ceļš sniedz ceļniekam to, kas tam nepieciešams

◆ Ar draugiem var aiziet tālāk

◆ Ja jūtu, ka jāapstājas, tad ir jāapstājas

◆ No cita ņemt vien tad, ja pašam nav

◆ Cilvēkam daudz nevajag

◆ Ja ziedo, ziedo no sirds

◆ Ceļš ir domāts visiem, to izdzīvot var jebkurš

◆ Mūs neviens nesapratīs, jo tā nav ierasta pasaule

◆ Visam ir iemesls

◆ Viss notiek tā, kā tam jānotiek

◆ Nav problēmu. Ir situācijas, kuras jārisina

◆ Ceļš ir dzīve: ceļš katram ir savs

◆ Tumsa nav tik biedējoša, ja ar to sadraudzējas

◆ Ja man nevajag, tas ne-

nozīmē, ka to nevajag manam ķermenim

◆ Nevajag no kaut kā izvairīties

◆ Jāmāk apstāties

◆ Vienmēr jā klausās savā ķermenī

◆ Tās nav saciksties

◆ Bieži dzert ūdeni, to dzert ar maziem malkiem

◆ Ceļu nevajag sarežģīt, bet ņemt viegli

◆ Katrs mūsu ieradums ir zobrats. Zobratus var nomainīt un ieeļļot

◆ Ceļš katram ir savs. Tas jāapzinās un jābauda, nevis jāietiecās pēc cita. Mans ceļš man vienmēr būs vislabākais



Lai arī ceļš ir grūts, tas ir neaizmirstams, tāpat kā ceļā sastaptie cilvēki.

nepaklausīju. Jo īpaši tad, kad krāmēju mugursomu. Nenožēloju pilnīgi nevienu no šīm nepaklausībām. Staigājot pāri Spānijas kalniem un līdzenumiem, apjautu, ka ceļš ir kā dzīve. Tāpat kā ceļš katram ir savs, tāpat arī dzīve katram ir sava. Tieši tik vienkārši. Pirms piedzīvojuma saņēmu daudz padomu no draugiem, paziņām un svešiniekiem, taču, kā šo ceļu piedzīvot, es izvēlējos pats, līdz pat pēdējai niansei. Joprojām priecājos par savu drosmi pieņemt šos lēmumus pēc savām sajūtām. Pat ja šie lēmumi reizēm noveda pie apgrūtināšanām sekām. Lai arī jums skaists ceļš! Gan Svētā Jēkaba, gan dzīves.

Nedaudz par vēsturi

Svētā Jēkaba ceļš jeb *Santjago ceļš* ir rūpīgi izstrādātu maršrutu tīkls, kuru sākuma punkti mēklējami ne tikai visā Spānijā, bet arī Rietumeiropā. Lai gan Jēkaba ceļi ir daudzi,

svētceļojumu mērķis ir viens – katedrāle Santjago de Kompostelas pilsētā, kura jau viduslaikos līdz ar Jeruzalemi un Romu kļuvis par nozīmīgu kristiešu svētceļojumu galamērķi. Lai arī kāds maršruts tiktu izvēlēts, visi ceļi ved uz Santjago de Kompostelu. Lai gan šis ceļu tīkls bijis zināms jau sen, īpaši populārs tas kļuva pēc Paulu Koelju grāmatas *Burvja piezīmes* izdošanas un šā ceļa ekranizācijas filmā *The Way*. Vēsturiski šie maršruti uz katedrāli ir saistīti ar reliģiju, bet mūsdienās cilvēki šo ceļu veic dažādu reliģiju un iemeslu vadīti. Svētceļnieki ir saistīti ar reliģiju, bet mūsdienās cilvēki šo ceļu veic dažādu reliģiju un iemeslu vadīti. Svētceļnieki ir saistīti ar reliģiju, bet mūsdienās cilvēki šo ceļu veic dažādu reliģiju un iemeslu vadīti. Svētceļnieki ir saistīti ar reliģiju, bet mūsdienās cilvēki šo ceļu veic dažādu reliģiju un iemeslu vadīti.



Izvēlies drosmi!



DROSME DZĪVOT. DROSME RŪPĒTIES.

Toms Alsbergs
ritenbraucējs, pasaules čempions

Beāte Stivriņa
latviešu topmodele

Alma Vītola
džungļu maratoniste, Latvijas stiprākā meitene

DROSME PATEIKT NĒ.

i MOT ir iedvesmojoša, mūsdienīga un motivejoša programma Latvijas skolu jauniešiem. MOT mērķis ir stiprināt drosmi izdarīt apzinātas izvēles un ticēt savām spējām. MOT vizija ir sabiedrība, kuru veido spēcīgi, atvērti un par sevi pārliecināti cilvēki.

Meklē mūs: MOT.LV 

Sadarbībā ar 

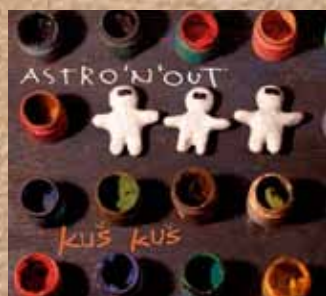
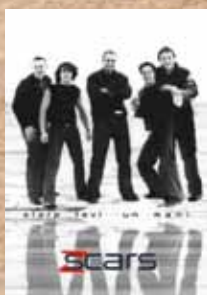
KOPĀ AR JAUNIEŠIEM VAIRĀK NEKĀ 10 GADUS!

Vai Tu zini, kas ir *Avantis*?

Tā ir jauniešu organizācija, kas Latvijā jau vairāk nekā 10 gadus īsteno traku, drosmīgus un iedvesmojošus projektus.

Kino, sports, mūzika, radošās darbnīcas, talkas un domu apmaiņa diskusijās – tās ir tikai galvenās jomas, kurās darbojas *Avantis*, lai gan patiesībā mūsu aktivitātēm nav robežu, jo ticam labām idejām, komandas spēkam un, protams, Latvijas jauniešiem.

Esam enerģiski, pozitīvi un atvērti jauniem izaicinājumiem.
Nemainīga ir tikai pārliecība, ka mūsu iedvesma ir jauniešu prieks.



Radīts kopā ar



Vairāk par mūsu aktivitātēm vari uzzināt:
www.avantis.lv
www.facebook.com/Avantis